

# Karty opisu przedmiotu

**KIERUNEK : PIELĘGNIARSTWO**  
STUDIA I STOPNIA, STACJONARNE

**COLLEGIUM MASOVIENSE – WYŻSZA  
SZKOŁA NAUK O ZDROWIU**

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## BADANIE FIZYKALNE

|                                                                                                                              |                                                                      |                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Badanie fizykalne</b>                                                                                 |                                                                      |                                                   |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się<br>zaliczenie na ocenę                                                      |                                                                      | Blok zajęciowy<br>obowiązkowy do zaliczenia roku  |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                                                                           | Cykl<br>dydaktyczny<br>2024/27                                       | Okres<br>Semestr 3                                |
| Języki wykładowe<br>Polski                                                                                                   | Profil studiów<br>praktyczny                                         | Obligatoryjność<br>obowiązkowy                    |
| Sposób realizacji i godziny zajęć<br>Wykład: 5, e-learning: 5, ćwiczenia w pracowni umiejętności:<br>15, samokształcenie: 20 |                                                                      | Liczba punktów ECTS<br>2                          |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                                                                                     | Forma studiów<br>stacjonarne                                         | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki<br>medyczne |
| Koordynator przedmiotu                                                                                                       | Zbigniew Kopański                                                    |                                                   |
| Prowadzący zajęcia                                                                                                           | Agnieszka Drozdowska-Szymczak, Irena Brukwicka, Renata<br>Gryglewska |                                                   |
| Grupa zajęć standardu<br>C. Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa                                                   |                                                                      |                                                   |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Znajomość zagadnień z zakresu: anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, etyki i psychologii. Na ćwiczenia kliniczne student przychodzi przygotowany, punktualnie, schludnie i estetycznie ubrany, wyposażony w stosowne umundurowanie i obuwie, posiada stetoskop. W trakcie zajęć cechuje się nienaganną postawą etyczną względem pacjentów i zespołu. Zajęcia są obowiązkowe.

### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

|    |                                                                                                        |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Przyswojenie wiedzy i umiejętności w zakresie badania podmiotowego i przedmiotowego.                   |
| C2 | Interpretacji podstawowych wyników badań dodatkowych zmierzające do rozpoznania problemów zdrowotnych. |
| C3 | Wykonanie badania podmiotowego i przedmiotowego z poszanowaniem godności i autonomii pacjenta.         |

### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                             | Efekty w zakresie                                                       | Kierunkowe efekty uczenia się |
|---------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie: |                                                                         |                               |
| W1                              | pojęcie i zasady prowadzenia badania podmiotowego i jego dokumentowania | C.W32                         |
| W2                              | metody i techniki kompleksowego badania przedmiotowego                  | C.W33                         |

|                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
|------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| W3                                             | znaczenie wyników badania podmiotowego i przedmiotowego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarstwa                                                                                                                                                                                                                                                                                            | C.W34 |
| W4                                             | sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | C.W35 |
| Umiejętności – Student potrafi:                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
| U1                                             | wykonywać pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)                                                                                         | C.U8  |
| U2                                             | przeprowadzać badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | C.U43 |
| U3                                             | rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | C.U44 |
| U4                                             | wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta | C.U45 |
| U5                                             | przeprowadzać kompleksowe badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa                                                                                                                                                                                                                                                                   | C.U46 |
| U6                                             | przeprowadzać badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | C.U47 |
| Kompetencje społeczne – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
| K1                                             | kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną                                                                                                                                                                                                                  | O.K1  |
| K2                                             | przestrzegania praw pacjenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | O.K2  |
| K3                                             | przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | O.K6  |
| K4                                             | samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem                                                                                                                                                                                                                                                                              | O.K3  |

#### TREŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe                | Efekty uczenia się dla przedmiotu | Formy prowadzenia zajęć                                    |
|-----|----------------------------------|-----------------------------------|------------------------------------------------------------|
| 1.  | Badanie fizykalne – wprowadzenie | W1, W2, W3                        | wykład                                                     |
| 2.  | Badanie skóry i błon śluzowych   | W1, W2, W3, U4, U5, K3, K4        | wykład, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |

|     |                                                       |                        |                                                                |
|-----|-------------------------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------|
| 3.  | Badanie fizykalne głowy i szyi cz. I                  | W1, W2, W3, K3, K4,    | wykład, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie     |
| 4.  | Badanie fizykalne głowy i szyi cz. II                 | W1, W2, W3, K3, K4     | wykład, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie     |
| 5.  | Badanie fizykalne serca                               | W1, W2, W3, W4, K3, K4 | wykład, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie     |
| 6.  | Badanie fizykalne układu oddechowego                  | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 7.  | Badanie fizykalne jamy brzusznej                      | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 8.  | Badanie fizykalne układu moczowo-płciowego            | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 9.  | Badanie fizykalne układu tętniczego i żylnego         | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 10. | Badanie fizykalne-układ nerwowy cz. I                 | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 11. | Badanie fizykalne-układ nerwowy cz. II                | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 12. | Badanie układu kostno-stawowego w ujęciu historycznym | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni umiejętności, samokształcenie |
| 13. | Badanie kręgosłupa, kończyny górnej                   | W1, W2, W3, K3, K4     | e-learning, ćwiczenia w pracowni                               |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                       |                                                                            |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                       | umiejętności,<br>samokształcenie                                           |
| 14. | Badanie kończyny dolnej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | W1, W2, W3,<br>K3, K4 | e-learning,<br>ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności,<br>samokształcenie |
| 15. | Badanie fizykalne węzłów chłonnych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | W1, W2, W3,<br>K3, K4 | e-learning,<br>ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności,<br>samokształcenie |
| 16. | Wykonywanie pomiar temperatury ciała, tętna, oddechu, ciśnienia tętniczego krwi, ośrodkowego ciśnienia żylnego, obwodów, saturacji, szczytowego przepływu wydechowego oraz pomiary antropometryczne (pomiar masy ciała, wzrostu, wskaźnika BMI, wskaźników dystrybucji tkanki tłuszczowej: WHR, WHtR, grubości fałdów skórno-tłuszczowych)                                                                                         | U1                    | ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności                                    |
| 17. | Przeprowadzenie badania podmiotowego pacjenta, analiza i interpretacja jego wyniki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | U2, K1, K2,<br>K3, K4 | ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności                                    |
| 18. | Rozpoznawanie i interpretowanie podstawowych odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej, w tym osoby w podeszłym wieku                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | U3, K1, K2,<br>K3, K4 | ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności                                    |
| 19. | Wykorzystywanie techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych, jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta | U4, K1, K2,<br>K3, K4 | ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności                                    |
| 20. | Przeprowadzanie kompleksowego badania podmiotowego i przedmiotowego pacjenta, dokumentowanie wyników badania oraz dokonywanie ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarstwa                                                                                                                                                                                                                                                        | U5, K1, K2,<br>K3, K4 | ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności                                    |
| 21. | Przeprowadzanie badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | U6, K1, K2,<br>K3, K4 | ćwiczenia w<br>pracowni<br>umiejętności                                    |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Epstein O., Perkin G.D., de Bono D.P., Cookson J., Badanie kliniczne. Wydawnictwo Czelej Lublin, 2001
2. Krajewska-Kułak E. i Szczepański M. (red.), Badanie fizykalne w praktyce pielęgniarek i położnych. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008

### Dodatkowa

1. Literatura uzupełniająca i do samokształcenia zostanie podana w trakcie zajęć

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza przypadków, Zajęcia praktyczne, Ćwiczenia w warunkach symulacyjnych, Film dydaktyczny, E-learning, Wykład z prezentacją multimedialną

| Rodzaj zajęć                        | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                              |                          |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| wykład, e-learning, samokształcenie |                                                                                                                                                                                          | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).            |                          |
|                                     | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                  | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                   |                          |
| ćwiczenia, samokształcenie          | – prezentacja/e                                                                                                                                                                          | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach  |                          |
|                                     | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie | Uzyskał min. 60% punktów |

|  |                                                                                                                                                                  |                                                                                                              |                          |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
|  | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :<br>Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego | zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć).<br>– Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach | Uzyskał min. 60% punktów |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|

#### DODATKOWY OPIS

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum po 2 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń w pracowni i zajęć praktycznych.
3. Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

#### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

| Formy nakładu pracy studenta         |                                      | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|--------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                      | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
|                                      | Wykład                               | 5                  | 0,5                   |
| Godziny* kontaktowe                  | Ćwiczenia w pracowni umiejętności    | 15                 | 0,5                   |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć      | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia | 10                 |                       |
|                                      | E-learning                           | 5                  | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

# BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                                                                |
| W1-04                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                                                                              |
| U1-06                                 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe - załącznik 5)                                                                                                                                                                                               | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe - załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |
| K1-04                                 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe - załącznik 6)                                                                                                                                                              | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 3)                                                       |



# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## BADANIA NAUKOWE W PIELĘGNIARSTWIE

|                                                                                               |                              |                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Badania naukowe w pielęgniarstwie poprawić sem 3 i 4 a nie tylko 4</b> |                              |                                                  |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się<br>zaliczenie na ocenę                       |                              | Blok zajęciowy<br>obowiązkowy do zaliczenia roku |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                                            |                              | Cykl dydaktyczny<br>2024/27                      |
| Języki wykładowe<br>Polski                                                                    |                              | Okres<br>Semestr 4                               |
| Sposób realizacji i godziny zajęć<br>Wykład: 5, seminaria: 15                                 |                              | Profil studiów<br>praktyczny                     |
|                                                                                               |                              | Obbligatoryjność<br>obowiązkowy                  |
|                                                                                               |                              | Liczba punktów ECTS<br>1                         |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                                                      | Forma studiów<br>stacjonarne | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki medyczne   |
| Koordynator przedmiotu                                                                        |                              | Irena Brukwicka                                  |
| Prowadzący zajęcia                                                                            |                              | Irena Brukwicka, Barbara Stawarz                 |
| Grupa zajęć standardu<br>D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej                          |                              |                                                  |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Obecność na zajęciach obowiązkowa Znajomość zagadnień z podstaw pielęgniarstwa

### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

- |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Zapoznanie studentów z istotą i znaczeniem badań naukowych w pielęgniarstwie, paradygmatami badań naukowych w pielęgniarstwie, metodami badań ze szczególnym uwzględnieniem badań jakościowych, organizacją i etapami badań naukowych, interpretowaniem danych empirycznych i wnioskowaniem, zasadami etycznymi prowadzenia badań naukowych (zgoda na badania, prawa autorskie i własność intelektualna) |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                                              | Efekty w zakresie                                                                                                                             | Kierunkowe efekty uczenia się |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie:                  |                                                                                                                                               |                               |
| W1                                               | przedmiot, cel, obszar badań naukowych i paradygmaty pielęgniarstwa                                                                           | D.W38                         |
| W2                                               | metody i techniki prowadzenia badań naukowych                                                                                                 | D.W39                         |
| W3                                               | zasady etyki w prowadzeniu badań naukowych i podstawowe regulacje prawne z zakresu prawa autorskiego i prawa ochrony własności intelektualnej | D.W40                         |
| Umiejętności – Student potrafi:                  |                                                                                                                                               |                               |
| U1                                               | krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych                                                                                      | D.U31                         |
| U2                                               | przeprowadzać badanie jakościowe, posługując się narzędziami badawczymi                                                                       | D.U32                         |
| Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                               |                               |
| K1                                               | zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu                                                        | O.K5                          |

|    |                                                                                                                                                                        |      |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| K2 | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych | O.K7 |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|

## TREŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Efekty uczenia się dla przedmiotu | Formy prowadzenia zajęć |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------|
| 1.  | Definiowanie pielęgniarskich badań naukowych. Zakres i znaczenie badań naukowych w pielęgniarstwie w rozwoju zawodu, nauki i praktyki. Paradygmaty badań naukowych w pielęgniarstwie- pozytywistyczny i naturalistyczny. Paradygmat, a metody - badania ilościowe i jakościowe. Etapy procesu badawczego - koncepcyjnym projektowania i planowania, badań właściwych (empiryczny), analityczny, rozpowszechniania                                                                                                                         | W1                                | wykład                  |
| 2.  | Metody, techniki gromadzenia materiału badawczego - definicje, rodzaje, wady i zalety. Omówienie metod i technik badawczych ze szczególnym uwzględnieniem badań jakościowych: 1) metoda indywidualnego przypadku ( techniki- obserwacja, wywiad, analiza dokumentów/wytworów, pomiary); 2) metoda sondażu diagnostycznego ( technika- wywiad, ankiet); 3) metoda dokumentoskopia (technika- klasyczna, nowoczesna); 4) metoda szacowania ( technika arkusz skali).                                                                        | W2                                | wykład                  |
| 3.  | Etyka w badaniach naukowych- międzynarodowe dokumenty związane z badaniami naukowymi (Kodeks Norymberski, Deklaracja Praw Człowieka, Deklaracja Helsińska, Konwencja o Prawach Dziecka, Deklaracja Praw Pacjenta, Dyrektywa Rady Europy dotycząca badań klinicznych) oraz uniwersalne zasady i wartości etyczne w pracy naukowej według Polskiej Akademii Nauk, Rady Międzynarodowych Organizacji Nauk Medycznych oraz Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN). Regulacje prawne w zakresie prawa autorskiego i własności intelektualnej. | W3                                | wykład                  |
| 4.  | Omówienie zasad pisania pracy dyplomowej i kryteriów oceny. Wyznaczenie obszarów badań podejmowanych w ramach pracy dyplomowej zgodnych z efektami kształcenia na kierunku. Formułowanie założeń badawczych - celu, problemów badawczych. Wybór terenu badań i osób badanych oraz zasady doboru metod, technik i narzędzi badawczych.                                                                                                                                                                                                     | U2, K1, K2                        | seminaria               |
| 5.  | Konstruowanie narzędzi badawczych- kwestionariusz ankiety, kwestionariusz wywiadu, lista pytań do wywiadu, arkusz obserwacji, dziennik obserwacji i pomiarów. Do podanego tematu badań sformułowanie założeń badawczych.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | W2, U2, K1                        | seminaria               |
| 6.  | Metoda indywidualnego przypadku (case study) - zasady wyznaczenia terenu i osoby do badań, doboru metod, technik i narzędzi badawczych. Prezentacja                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | U1, U2, K1                        | seminaria               |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>przykładowego projektu badawczego z zastosowaniem metody indywidualnego przypadku. Wykorzystanie znanych teorii i modeli pielęgniarских w badaniach case study.</p> <p>Krytyczna analiza artykułu naukowego opublikowanego w pielęgniarским czasopiśmie naukowym zgodnie z kryteriami: zgodność treści z tematem, jednoznaczność celu badań, opisu grupy badanej i metodyki badań, sposób analizy i prezentacji wyników badań, wartość dyskusji, piśmiennictwo, oraz wartość artykułu pod względem metodologicznym, poznawczym i praktycznym.</p> <p>Zapoznanie się z podaną literaturą podstawową i uzupełniającą</p> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Flick U., Projektowanie badania jakościowego. PWN, Warszawa 2010
2. Lenartowicz H., Kózka M., Metodologia badań naukowych w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
3. Lesińska-Sawicka M. (red.), Metoda case study w pielęgniarstwie. BORGIS Wyd. Medyczne, Warszawa 2009
4. Stodak A., Metodologia badań w pielęgniarstwie. Wyższa Szkoła Medyczna w Legnicy. Legnica 2011

### Dodatkowa

1. Górąjek-Jóźwik J., Istota i znaczenie badań naukowych i teorii w procesie rozwoju pielęgniarstwa. [w:] Górąjek-Jóźwik (red.) Filozofia i teorie pielęgniarstwa. Czelej, Lublin 2007: 56-78
2. Kodeks Narodowego Centrum Nauki dotyczący rzetelności badań naukowych i starania o fundusze na badania, marzec 2015 dostęp w pdf. pod adresem: [https://ncn.gov.pl › file › konkursy\\_ogloszone\\_2016-03-15 › opus11-zal7](https://ncn.gov.pl › file › konkursy_ogloszone_2016-03-15 › opus11-zal7)
3. Poznańska S., Przewodnik etyczny w pielęgniarских badaniach naukowych. Wydawnictwo OVO, Warszawa 1998
4. Zespół ds. Etyki w Nauce. Dobra praktyka badań naukowych. Rekomendacje, Warszawa 2004, pdf. dostęp pod adresem: <http://www.uwm.edu.pl/wnt/uploads/files/studenci/pliki/dobra-praktyka>.

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza tekstów, Ćwiczenia, Dyskusja, Metoda projektów, Metoda przypadków, Praca w grupie, Rozwiązywanie zadań, Wykład, Zajęcia typu PBL – „Problem Based Learning”

| Rodzaj zajęć | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                         |                          |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| wykłady      |                                                                                                                                                                                          | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).                                                                       |                          |
|              | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                  | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                                                                              |                          |
| ćwiczenia    | – prezentacja/e                                                                                                                                                                          | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach                                                             |                          |
|              | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|              | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

#### DODATKOWY OPIS

Studenci na ćwiczeniach pracują w małych grupach 3-4 osobowych wykonując zadania określone przez prowadzącego, a następnie prezentują wykonanie zadania na forum grupy, która dokonuje oceny poprawności wykonania zadania.

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum 2 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

#### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

| Formy nakładu pracy studenta |           | Studia stacjonarne |                       |
|------------------------------|-----------|--------------------|-----------------------|
|                              |           | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe          | Wykład    | 5                  | 0,5                   |
|                              | Ćwiczenia | 15                 | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

#### BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                                                                |
| W1-03                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                                                                              |
| U1-02                                 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe - załącznik 5)                                                                                                                                                                                               | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe - załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |
| K1-02                                 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających                                                                                                                                                                                                                      | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela                                                                                                                 |

|  |                                                           |                                                             |
|--|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|  | wiedzy i umiejętności (Kryteria<br>wynikowe -załącznik 6) | prowadzącego (Kryteria wynikowe<br>check-list -załącznik 3) |
|--|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## CHIRURGIA I PIELĘGNIARSTWO CHIRURGICZNE

|                                                                      |                                                                     |                                               |
|----------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne</b>   |                                                                     |                                               |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin             |                                                                     | Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                   |                                                                     | Cykl dydaktyczny<br>2021/24                   |
| Języki wykładowe<br>Polski                                           |                                                                     | Profil studiów praktyczny                     |
| Poziom kształcenia pierwszego stopnia                                | Forma studiów stacjonarne                                           | Obligatoryjność obowiązkowy                   |
| Koordinator przedmiotu                                               | Dyscypliny Nauki o zdrowiu                                          |                                               |
| Prowadzący zajęcia                                                   | Stanisław Dyl                                                       |                                               |
|                                                                      | Zbigniew Kopański, Stanisław Dyl, Jolanta Rutka, Renata Gryglewska, |                                               |
| Grupa zajęć standardu<br>D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej |                                                                     |                                               |

### INFORMACJE PODSTAWOWE

|                         |                                                             |                          |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Okres<br>Semestr 3      | Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie | Liczba punktów ECTS<br>4 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                               |                          |
| wykład                  | 30                                                          |                          |
| e-learning              | 20                                                          |                          |
| ćwiczenia               | 20                                                          |                          |
| samokształcenie         | 20                                                          |                          |
| Okres<br>Semestr 4      | Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin    | Liczba punktów ECTS<br>2 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                               |                          |
| zajęcia praktyczne      | 40                                                          |                          |
| Okres<br>Semestr 5      | Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin    | Liczba punktów ECTS<br>1 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                               |                          |
| zajęcia praktyczne      | 40                                                          |                          |

**WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE**

Obecność na zajęciach obowiązkowa

**CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU**

C1 Przygotowanie studenta do opieki nad chorym leczonym w oddziale chirurgicznym

**EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU**

| Kod                             | Efekty w zakresie                                                                                                                                                                                                                                                              | Kierunkowe efekty uczenia się |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie: |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                               |
| W1                              | etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarskiej nad pacjentami w wybranych chorobach                                                                                                                                           | D.W2                          |
| W2                              | zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej | D.W3                          |
| W3                              | rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania                                                                                                                                                                                                                            | D.W4                          |
| W4                              | zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach                                                                                                       | D.W5                          |
| W5                              | właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania                                                               | D.W6                          |
| W6                              | standardy i procedury pielęgniarskie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia                                                                                                                                                                          | D.W7                          |
| W7                              | zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)                                               | D.W10                         |
| W8                              | zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)                                                  | D.W22                         |
| W9                              | czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne                                                                                                                                                                                                                                    | D.W23                         |
| W10                             | zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom                                                           | D.W24                         |
| W11                             | zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym                                                                                                                                                             | D.W29                         |
| W12                             | zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową                                                                                                                                                                                                                      | D.W25                         |
| Umiejętności – Student potrafi: |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                               |
| U1                              | gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej                                                                                        | D.U1                          |
| U2                              | prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień                                                                                                                                           | D.U2                          |
| U3                              | prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób                                                                                                                                                                                                               | D.U3                          |



|                                                  |                                                                                                                                                                                                                 |       |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| U4                                               | dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków                                                                                                                                     | D.U6  |
| U5                                               | dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji                                                                                                                                          | D.U7  |
| U6                                               | rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych                                                                                                                  | D.U8  |
| U7                                               | doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii                                                                                                                                   | D.U9  |
| U8                                               | przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych                                                                                                                                         | D.U12 |
| U9                                               | uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych                                                                                              | D.U16 |
| U10                                              | rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego                                                                                                 | D.U18 |
| U11                                              | pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną                                                                                                                                | D.U19 |
| U12                                              | przewodzą rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej                                                                                                                 | D.U21 |
| U13                                              | przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta                                                                                                                               | D.U22 |
| U14                                              | asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych                                                                                                                                                             | D.U23 |
| U15                                              | oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe                                                                     | D.U24 |
| U16                                              | przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza                                                                                                                    | D.U26 |
| U17                                              | doraźnie tamować krwawienia i krwotoki                                                                                                                                                                          | D.U29 |
| Kompetencje społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                                                                 |       |
| K1                                               | ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe                                                                                                                                                   | O.K4  |
| K2                                               | przestrzegania praw pacjenta                                                                                                                                                                                    | O.K2  |
| K3                                               | kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną | O.K1  |
| K4                                               | samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem                                                             | O.K3  |
| K5                                               | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych                                          | O.K7  |

## TRZĘŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Trzęści programowe                                                                                                                                       | Efekty uczenia się dla przedmiotu         | Formy prowadzenia zajęć                                 |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.  | Reakcja ustroju na uraz. Zaburzenia gospodarki wodno-elektrolitowej. Wstrząs. Odżywianie chorego w chirurgii                                             | W1, W8, W9, U1, U3, K1, K2, K3            | wykład, e-learning, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 2.  | Nowoczesne metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego. Przygotowanie fizyczne i psychiczne do badań diagnostycznych, opieka w trakcie i po badaniach | W10, W3, W4, U13, U14, U6, U8, K1, K2, K3 | wykład, e-learning, zajęcia praktyczne                  |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                               |                                                                    |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| 3.  | Chirurgiczne leczenie nowotworów górnego odcinka przewodu pokarmowego.<br>Chirurgiczne leczenie nowotworów dolnego odcinka przewodu pokarmowego.<br>Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie planowanym. Opieka pielęgniarska nad chorym z zaawansowanym rakiem przełyku | W1, W10, W11, W5, W7, U1, U10, U13, U16, U3, U6, K1, K2, K3, K4                                               | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 4.  | Ostre choroby jamy brzusznej.<br>Przygotowanie chorego do zabiegu operacyjnego w trybie nagłym. Ocena stanu pacjenta po zabiegu operacyjnym i zapobieganie powikłaniom pooperacyjnym. Opieki nad chorym z krwawieniem z górnego odcinka pokarmowego                                    | W1, W10, W11, W2, W5, W6, W9, U1, U10, U13, U15, U16, U17, U3, U6, U7, K1, K2, K3, K4                         | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 5.  | Chirurgiczne leczenie schorzeń żołądka, dróg żółciowych i trzustki. Opieki pielęgniarska nad chorym ze schorzeniami żołądka, dróg żółciowych i trzustki                                                                                                                                | W1, W10, W11, W2, W4, W5, W6, W9, U1, U10, U12, U15, U16, U2, U3, U6, U7, K1, K2, K3, K4                      | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 6.  | Chirurgia endokrynologiczna. Choroby sutka. Opieka pielęgniarska nad chorym z nadczynnością tarczycy. Opieka pielęgniarska nad chorą z chorobami gruczołu piersiowego                                                                                                                  | W1, W11, W2, W5, W6, W9, U1, U10, U12, U13, U15, U16, U2, U3, U6, U7, K1, K2, K3, K4                          | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 7.  | Stany zapalne tkanek miękkich, oparzenia                                                                                                                                                                                                                                               | W2, W5, W7, U15, U4, U5, K1, K2, K3                                                                           | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne                  |
| 8.  | Opieka pielęgniarska nad chorym z urazem czaszkowo – mózgowym, urazami kręgosłupa i z urazem narządu ruchu                                                                                                                                                                             | W1, W10, W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U10, U12, U13, U15, U16, U2, U3, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5 | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 9.  | Opieka pielęgniarska nad chorym z żylakami kończyn dolnych i chorym po amputacji kończyny dolnej                                                                                                                                                                                       | W1, W10, W11, W2, W4, W5, W6, W7, U1, U10, U12, U13, U15, U16, U2, U3, U4, U5, U6, U9, K1, K2, K3             | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 10. | Opieka pielęgniarska nad chorym z rakiem jelita grubego                                                                                                                                                                                                                                | W1, W11, W12, W2, W4, W5, W6, W7, U1, U10, U11, U12, U13, U15, U16, U3, U6, U7, U9, K1, K2, K3, K4            | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 11. | Opieka pielęgniarska nad chorym z ostrym zapaleniem wyrostka robaczkowego i z wybranymi powikłaniami. Opieka pielęgniarska nad chorym z przepukliną brzuszną                                                                                                                           | W1, W10, W11, W2, W4, W5, W6, U1, U10, U12, U13, U15, U16, U2, U3, U6, U7, K1, K2, K3, K4                     | wykład, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie             |

|     |                                                   |                                                  |                                                                    |
|-----|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| 12. | Zapobieganie zakażeniom szpitalnym w chirurgii.   | W10, W6, W7, W9, U13, U2, U3, K1, K2, K3, K4, K5 | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 13. | Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi | W6, U1, U10, U13, U16, K1, K2, K3                | zajęcia praktyczne, ćwiczenia, e-learning, samokształcenie         |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Noszczyk W. Chirurgia repetytorium. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
2. Walewska E. (red.), Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
3. Walewska E., Ścisło L. (red.), Procedury pielęgniarstwa w chirurgii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012

### Dodatkowa

1. Noszczyk W. Chirurgia Tom 1 i 2. Wydawnictwo Lekarskie, PZWL Warszawa 2019

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza przypadków, Dyskusja, E-learning, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną, Zajęcia praktyczne

## SEMESTR 3

| Rodzaj zajęć                               | Formy zaliczenia zajęć                  | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                             |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wykłady,<br>e-learning,<br>samokształcenie |                                         | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).           |
|                                            | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                  |
| ćwiczenia,<br>zajęcia praktyczne,          | – prezentacja/e                         | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach |

|  |                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
|  | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,</li> <li>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć).</li> <li>– Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach</li> </ul> | Uzyskał min. 60% punktów |
|  | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Uzyskał min. 60% punktów |

#### SEMESTR 4

| Rodzaj zajęć       | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                                                                                                                                         |                          |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| zajęcia praktyczne | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,</li> <li>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć).</li> <li>– Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach</li> </ul> | Uzyskał min. 60% punktów |
|                    | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Uzyskał min. 60% punktów |

## SEMESTR 5

| Rodzaj zajęć       | Formy zaliczenia                                                                                                                                                                                                                                            | Warunki zaliczenia przedmiotu                                                                                                                                       |                          |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| zajęcia praktyczne | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Dopuszczenie do zaliczenia przedmiotu wymaga spełnienia następujących warunków:                                                                                     | Uzyskał min. 60% punktów |
|                    | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>obecność na zajęciach;</li> <li>aktywny udział w zajęciach;</li> <li>zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach</li> </ul> | Uzyskał min. 60% punktów |

### DODATKOWY OPIS

- Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
- Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum 3 pozytywne oceny formatujące z zajęć praktycznych.
- Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

## SEMESTR 3

| Formy nakładu pracy studenta         |                                      | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|--------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                      | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Wykład                               | 30                 | 1                     |
|                                      | Ćwiczenia                            | 20                 | 1                     |
|                                      | Zajęcia praktyczne                   | 40                 | 4                     |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć      | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia | 10                 |                       |
|                                      | E-learning                           | 20                 | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

## SEMESTR 4

| Formy nakładu pracy studenta |                    | Studia stacjonarne |                       |
|------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------|
|                              |                    | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe          | Zajęcia praktyczne | 40                 | 2                     |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

## SEMESTR 5

| Formy nakładu pracy studenta |                    | Studia stacjonarne |                       |
|------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------|
|                              |                    | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe          | Zajęcia praktyczne | 40                 | 1                     |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

## BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                                                                |
| W1-12                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test wielokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                                                                              |
| U1-17                                 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe - załącznik 5)                                                                                                                                                                                               | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe - załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |
| K1-05                                 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe - załącznik 6)                                                                                                                                                              | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 3)                                                       |

**BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metoda sprawdzenia        |                              |            |
|---------------------------------------|---------------------------|------------------------------|------------|
|                                       | test wielokrotnego wyboru | realizacja zleconego zadania | Ocena 360° |
| W1-12                                 | x                         |                              |            |
| U1-17                                 |                           | x                            |            |
| K1-05                                 |                           |                              | x          |

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE

|                                                                      |                                                                                         |                                                  |                                |
|----------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|--------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                     |                                                                                         |                                                  |                                |
| Choroby wewnętrzne i pielęgniarstwo internistyczne                   |                                                                                         |                                                  |                                |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się<br>egzamin          |                                                                                         | Blok zajęciowy<br>obowiązkowy do zaliczenia roku |                                |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                   |                                                                                         | Cykl dydaktyczny<br>2024/27                      |                                |
| Języki wykładowe<br>Polski                                           |                                                                                         | Profil studiów<br>praktyczny                     | Obligatoryjność<br>obowiązkowy |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                             | Forma studiów<br>stacjonarne                                                            | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki medyczne   |                                |
| Koordynator<br>przedmiotu                                            | Agnieszka Zielińska                                                                     |                                                  |                                |
| Prowadzący zajęcia                                                   | Wojciech Kwiatkowski, Iwona Pietruszka, Lidia Zalot, Anna Gontarek, Agnieszka Zielińska |                                                  |                                |
| Grupa zajęć standardu<br>D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej |                                                                                         |                                                  |                                |

### INFORMACJE PODSTAWOWE

|                         |                                                                      |                                |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------|--------------------------------|
| Okres<br>Semestr 3      | Forma weryfikacji<br>uzyskanych efektów<br>uczenia się<br>zaliczenie | Liczba<br>punktów<br>ECTS<br>4 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                                        |                                |
| wykład                  | 30                                                                   |                                |
| e-learning              | 20                                                                   |                                |
| ćwiczenia               | 20                                                                   |                                |
| samokształcenie         | 20                                                                   |                                |
| Okres<br>Semestr 4      | Forma weryfikacji<br>uzyskanych efektów<br>uczenia się<br>egzamin    | Liczba<br>punktów<br>ECTS<br>3 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                                        |                                |
| zajęcia praktyczne      | 80                                                                   |                                |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Znajomość anatomii, fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, etyki zawodu, psychologii, socjologii. Na zajęcia praktyczne w oddziale student przychodzi przygotowany, punktualnie, w umundurowaniu zgodnie z regulaminem zajęć praktycznych, posiada identyfikator, nie używa telefonu komórkowego w trakcie zajęć. Cechuje się nienaganną postawą etyczną względem pacjentów i zespołu, przestrzega zasad BHP. Obecność na zajęciach jest obowiązkowa

### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU



|    |                                                                                                                                                                           |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | przyswojenie wiedzy w zakresie etiopatogenezy, symptomatologii, leczenia, rokowania oraz postępowania opiekuńczo - pielęgnacyjnego w przebiegu schorzeń internistycznych. |
| C2 | Nauka umiejętności praktycznych w zakresie diagnozowania, planowania, realizowania, dokumentowania i ewaluowania opieki nad chorym w oddziale chorób wewnętrznych         |
| C3 | nauka umiejętności praktycznych w zakresie standardów i procedur pielęgniarstwa stosowanych w opiece nad chorym w oddziale chorób wewnętrznych                            |

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                             | Efekty w zakresie                                                                                                                                                                                                                                                              | Kierunkowe efekty uczenia się |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie: |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                               |
| W1                              | etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach                                                                                                                                            | D.W2                          |
| W2                              | czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku                                                                                                                                                                                                              | D.W1                          |
| W3                              | zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej | D.W3                          |
| W4                              | rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania                                                                                                                                                                                                                            | D.W4                          |
| W5                              | zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach                                                                                                       | D.W5                          |
| W6                              | właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania                                                               | D.W6                          |
| W7                              | standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia                                                                                                                                                                          | D.W7                          |
| W8                              | reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację                                                                                                                                                                                                            | D.W8                          |
| W9                              | zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)                                               | D.W10                         |
| W10                             | zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)                                                  | D.W22                         |
| Umiejętności – Student potrafi: |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                               |
| U1                              | gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa                                                                                         | D.U1                          |
| U2                              | przewodzą profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób                                                                                                                                                                                                               | D.U3                          |
| U3                              | organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych                                                                                                                                                                                | D.U4                          |
| U4                              | rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych                                                                                                                                                                                 | D.U8                          |
| U5                              | doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii                                                                                                                                                                                                  | D.U9                          |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                 |       |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| U6                                               | wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu                                                                                                                             | D.U10 |
| U7                                               | modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej                                                                                                                                                    | D.U11 |
| U8                                               | przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych                                                                                                                                         | D.U12 |
| U9                                               | dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych                                                | D.U15 |
| U10                                              | rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego                                                                                                 | D.U18 |
| U11                                              | przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta                                                                                                                               | D.U22 |
| U12                                              | asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych                                                                                                                                                             | D.U23 |
| U13                                              | oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe                                                                     | D.U24 |
| U14                                              | postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta                                                                                                                                                       | D.U25 |
| U15                                              | przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza                                                                                                                    | D.U26 |
| U16                                              | przewodzą poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień                                                                            | D.U2  |
| U17                                              | dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków                                                                                                                                     | D.U6  |
| U18                                              | dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji                                                                                                                                          | D.U7  |
| U19                                              | wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych                                                                                                                                            | D.U13 |
| U20                                              | przygotowywać zapisy form recepturowych substancji leczniczych w ramach kontynuacji leczenia                                                                                                                    | D.U14 |
| U21                                              | uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych                                                                                              | D.U16 |
| U22                                              | przewodzą u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe                                                                                         | D.U17 |
| U23                                              | pielęgnować pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną                                                                                                                                | D.U19 |
| Kompetencje społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                                                                 |       |
| K1                                               | kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną | O.K1  |
| K2                                               | przestrzegania praw pacjenta                                                                                                                                                                                    | O.K2  |
| K3                                               | samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem                                                             | O.K3  |
| K4                                               | ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe                                                                                                                                                   | O.K4  |
| K5                                               | zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu                                                                                                                          | O.K5  |
| K6                                               | przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta                                                                                                                               | O.K6  |

|    |                                                                                                                                                                        |      |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| K7 | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych | O.K7 |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|

#### TRZĘŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Trzēci programowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Efekty uczenia siē dla przedmiotu    | Formy prowadzenia zajēć            |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------------------|
| 1.  | <p>Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne, terapia oraz pielēgnowanie pacjentów z chorobami:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• układu krāżenia: Choroba niedokrwienna serca, nadciśnienie, niewydolność krāżenia,</li> <li>• układu oddechowego: zapalenia oskrzeli, płuc, astma, przewlekła obturacyjna choroba płuc, zapalenia opłucnej</li> <li>• układu pokarmowego: biegunki, zaparcia, stany zapalne, krwawienia, choroba wrzodowa, zapalenie i niewydolność wątroby, zapalenie trzustki, kamica i zapalenie pęcherzyka żółciowego</li> <li>• układu moczowego: kamica,</li> <li>• układu krwiotwórczego: niedokrwistości, białaczki, skazy, zespoły wykrzepiania wewnątrznaczyniowego</li> <li>• układu dokrewnego: trzustki (cukrzyca)</li> <li>• układu ruchu: choroba reumatyczna, reumatoidalne zapalenie stawów, osteoporoza.</li> </ul> | W1, W10, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W9, | wykład, ćwiczenia, samokształcenie |
| 2.  | Zasady żywienia pacjentów w wybranych chorobach wewnętrznych z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | W10                                  | wykład, ćwiczenia, samokształcenie |
| 3.  | Reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację- wybrane jednostki chorobowe w zakresie chorób wewnętrznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | W8                                   | wykład, samokształcenie            |
| 4.  | Podstawy EKG                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | W4                                   | e-learning, samokształcenie        |
| 5.  | Nadkomorowe zaburzenia rytmu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | W2                                   | e-learning, samokształcenie        |
| 6.  | Komorowe zaburzenia rytmu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | W2                                   | e-learning, samokształcenie        |
| 7.  | Nadciśnienie tętnicze - choroba cywilizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | W2                                   | e-learning, samokształcenie        |
| 8.  | Przerost mięśnia sercowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | W2                                   | e-learning, samokształcenie        |
| 9.  | Ostra niewydolność serca ( ONS )                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | W2                                   | e-learning, samokształcenie        |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                      |                                              |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
| 10. | Nagła śmierć sercowa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | W2                                                                                                                                   | e-learning,<br>samokształcenie               |
| 11. | Ostre zespoły wieńcowe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | W2                                                                                                                                   | e-learning,<br>samokształcenie               |
| 12. | Etiopatogeneza i leczenie wstrząsu kardiogenego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | W2                                                                                                                                   | e-learning,<br>samokształcenie               |
| 13. | Diagnostyka laboratoryjna w kardiologii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | W4                                                                                                                                   | e-learning,<br>samokształcenie               |
| 14. | Leki działające na układ sercowo-naczyniowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | W6                                                                                                                                   | e-learning ,<br>ćwiczenia,                   |
| 15. | Choroby układu oddechowego w aspekcie kliniki chorób wewnętrznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | W2                                                                                                                                   | e-learning,<br>ćwiczenia,<br>samokształcenie |
| 16. | Wybrane aspekty internistyczne chorób układu pokarmowego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | W2                                                                                                                                   | e-learning,<br>samokształcenie               |
| 17. | Choroby układu wydzielania wewnętrznego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | W2                                                                                                                                   | e-learning,<br>ćwiczenia,<br>samokształcenie |
| 18. | Analiza sytuacji zdrowotnej chorych w stanach zagrożenia zdrowia w chorobach wewnętrznych                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | U2, U4, U5, U6, U8, K1, K2, K5, K7                                                                                                   | ćwiczenia,<br>samokształcenie                |
| 19. | <p>Kształtowanie i doskonalenie umiejętności praktycznych, niezbędnych do świadczenia opieki pielęgniarstwa wobec chorych hospitalizowanych w oddziale internistycznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Poznanie oddz. internistycznego jako środowiska pacjenta, zapoznanie ze stanami zdrowia pacjentów. Założenie indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania</li> <li>• przyjęcie chorego do oddziału, pomoc w adaptacji do warunków szpitalnych</li> <li>• przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych (endoskopowych, radiologicznych, usg, laboratoryjnych: biochemicznych, bakteriologicznych)</li> <li>• postępowanie opiekuńcze po wykonanych badaniach zgodnie z procedurą badania (obserwacja w kierunku objawów niepożądanych)</li> <li>• udział w leczeniu ( podawanie leków zgodnie ze zleceniem lekarskim, obserwacja tolerancji leczenia farmakologicznego – objawów ubocznych)</li> <li>• obserwacja tolerancji leczenia dietetycznego, rehabilitacyjnego</li> <li>• monitorowanie stopnia nasilenia objawów choroby ( rejestrowanie czynników nasilających i zmniejszających dolegliwości chorobowe, ocena parametrów życiowych)</li> </ul> | U1, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U18, U19, U20, U21, U22, U23, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7 | zajęcia praktyczne                           |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• dostrzeganie, interpretowanie i postępowanie przedlekarskie w stanach zagrożenia życia</li> <li>• określenie problemów zdrowotnych chorego wynikających z sytuacji klinicznej, społecznej, psychicznej</li> <li>• zaplanowanie działań opiekuńczo - pielęgnacyjnych i ich wykonanie zgodnie z modelem opieki D. Orem</li> <li>• udokumentowanie działań w dokumentacji procesu pielęgnowania</li> <li>• ocena efektów postępowania opiekuńczo-pielęgnacyjnego</li> <li>• edukacja chorego w zakresie możliwej samoopieki w chorobie</li> <li>• przygotowanie chorego do wypisu – wskazówki dotyczące postępowania w chorobie w warunkach domowych</li> </ul> |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Jurkowska G., Łagoda K.(red.), Pielęgniarstwo internistyczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL. Warszawa, 2012
2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.), Diagnozy i interwencje pielęgniarskie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.), Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym . Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2010
4. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.), Procedury pielęgniarskie. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa 2009

### Dodatkowa

1. Gajewski P. (red.), Interna Szczeklika. Wydawnictwo Medycyna Praktyczna. Kraków, 2019

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### SEMESTR 3

#### METODY NAUCZANIA:

Analiza tekstów, Ćwiczenia, Dyskusja, Metoda projektów, Metoda przypadków, Praca w grupie, Rozwiązywanie zadań, Wykład, E-learning, Wykład z prezentacją multimedialną, Zajęcia typu PBL – „Problem Based Learning”

| Rodzaj zajęć                                   | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                         |                          |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| wykłady,<br>e-learning,<br>samokształcenie     |                                                                                                                                                                                          | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).                                                                       |                          |
|                                                | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                  | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                                                                              |                          |
| ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie | – prezentacja/e                                                                                                                                                                          | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach                                                             |                          |
|                                                | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|                                                | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

## SEMESTR 4

### METODY NAUCZANIA:

#### Zajęcia praktyczne

| Rodzaj zajęć       | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                         |                          |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| zajęcia praktyczne | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|                    | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

### DODATKOWY OPIS

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum po 3 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń i zajęć praktycznych.
3. Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

## NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

### SEMESTR 3

| Formy nakładu pracy studenta         |                                      | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|--------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                      | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Wykład                               | 30                 | 1                     |
|                                      | Ćwiczenia                            | 20                 | 1                     |
|                                      | Zajęcia praktyczne                   | 40                 | 1                     |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć      | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia | 10                 |                       |
|                                      | E-learning                           | 20                 | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

### SEMESTR 4

| Formy nakładu pracy studenta |                    | Studia stacjonarne |                       |
|------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------|
|                              |                    | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe          | Zajęcia praktyczne | 80                 | 3                     |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

## BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                        |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                   |
| W1-10                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1) |



|       |                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                   |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| U1-23 | Ocena przygotowania<br>praktycznego do zajęć (Kryteria<br>wynikowe -załącznik 5)                                     | Realizacja zleconego zadania<br>(Kryteria wynikowe check-list –<br>załącznik 2), Projekt (Kryteria<br>wynikowe -załącznik 7),<br>Prezentacja (Kryteria wynikowe -<br>załącznik 8) |
| K1-07 | Obserwacja pracy studenta<br>podczas zajęć wymagających<br>wiedzy i umiejętności (Kryteria<br>wynikowe -załącznik 6) | Przedłużona obserwacja przez<br>opiekuna / nauczyciela<br>prowadzącego/Ocena 360° (Kryteria<br>wynikowe check-list -załącznik 3)                                                  |

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## FARMAKOLOGIA

|                                                                                                    |                                                                                |                                                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Farmakologia</b>                                                            |                                                                                |                                                |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin                                           |                                                                                | Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku  |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                                                 | Cykl dydaktyczny<br>2024/27                                                    | Okres<br>Semestr 3                             |
| Języki wykładowe<br>Polski                                                                         | Profil studiów<br>praktyczny                                                   | Obligatoryjność<br>obowiązkowy                 |
| Sposób realizacji i godziny zajęć<br>Wykład: 10, e-learning:20, ćwiczenia: 35, samokształcenie: 15 |                                                                                | Liczba punktów ECTS<br>3                       |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                                                           | Forma studiów<br>stacjonarne                                                   | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki medyczne |
| Koordynator przedmiotu                                                                             | Małgorzata Schlegel-Zawadzka                                                   |                                                |
| Prowadzący zajęcia                                                                                 | Małgorzata Schlegel-Zawadzka Małgorzata Schlegel-Zawadzka, Agnieszka Zielińska |                                                |
| Grupa zajęć standardu<br>A. Nauki podstawowe                                                       |                                                                                |                                                |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Wymagana jest podstawowa wiedza z zakresu: biologii, biochemii, fizjologii. Wymagana jest obecność na ćwiczeniach.

### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

|    |                                                                                                                                                 |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Znajomość charakterystyki poszczególnych grup leków z uwzględnieniem mechanizmu ich działania, wskazań, przeciwwskazań i działań niepożądanych. |
| C2 | Znajomość podstaw farmakodynamiki i farmakokinetyki w ramach farmakologii ogólnej.                                                              |
| C3 | Uświadomienie konieczności systematycznego uzupełniania i uaktualniania wiedzy na temat działań leków i możliwych skutków ubocznych.            |
| C4 | Znajomość zasad ordynowania leków i wypisywania recept.                                                                                         |

### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                             | Efekty w zakresie                                                                                                                      | Kierunkowe efekty uczenia się |
|---------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie: |                                                                                                                                        |                               |
| W1                              | poszczególne grupy leków, substancje czynne zawarte w lekach, zastosowanie leków oraz postacie i drogi ich podawania                   | A.W21                         |
| W2                              | wpływ procesów chorobowych na metabolizm i eliminację leków                                                                            | A.W22                         |
| W3                              | ważniejsze działania niepożądane leków, w tym wynikające z ich interakcji, i procedurę zgłaszania działań niepożądanych leków          | A.W23                         |
| W4                              | zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich                                                                        | A.W24                         |
| W5                              | zasady leczenia krwii i środkami krwiozastępczymi                                                                                      | A.W25                         |
| W6                              | podstawowe zasady farmakoterapii                                                                                                       | A.W20                         |
| W7                              | poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne | A.W19                         |

|                                                  |                                                                                                                                                                        |       |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Umiejętności – Student potrafi:                  |                                                                                                                                                                        |       |
| U1                                               | szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych                                                          | A.U7  |
| U2                                               | posługiwać się informatorami farmaceutycznymi i bazami danych o produktach leczniczych                                                                                 | A.U8  |
| U3                                               | wystawiać recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich                                                                      | A.U9  |
| U4                                               | przygotowywać zapis form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza                     | A.U10 |
| Kompetencje społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                        |       |
| K1                                               | zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu                                                                                 | O.K5  |
| K2                                               | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych | O.K7  |

### TREŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe                                                       | Efekty uczenia się dla przedmiotu | Formy prowadzenia zajęć     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-----------------------------|
| 1.  | Farmakologia ogólna                                                     | W1, W6                            | wykład, samokształcenie     |
| 2.  | Mechanizmy działania produktów leczniczych oraz ich przemiany w ustroju | W2                                | wykład, samokształcenie     |
| 3.  | Działania niepożądane i toksyczne leków                                 | W3                                | wykład, samokształcenie     |
| 4.  | Leki autonomicznego układu nerwowego                                    | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 5.  | Leki nasenne i trankwilizujące                                          | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 6.  | Farmakoterapia zaburzeń sercowo-naczyniowych                            | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 7.  | Lek psychotropowe                                                       | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 8.  | Antybiotyki                                                             | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 9.  | Leki przeciwgrzybiczne, przeciwgruźlicze i przeciwwirusowe              | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 10. | Opioidy                                                                 | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 11. | Analgetyki nieopiodowe                                                  | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 12. | Leki przeciwdepresyjne                                                  | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 13. | Leki przeciwdrgawkowe                                                   | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 14. | Leki wspomagające stosowane w leczeniu bólu                             | W1                                | e-learning, samokształcenie |
| 15. | Farmakologia leków znieczulenia miejscowego                             | W1                                | e-learning, samokształcenie |

|     |                                                                                                                                                       |    |                             |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------------------------|
| 16. | Znieczulenie przewodowe (miejscowe, regionalne) i jego powikłania                                                                                     | W1 | e-learning, samokształcenie |
| 17. | Leki moczopędne                                                                                                                                       | W1 | e-learning, samokształcenie |
| 18. | Leki stosowane w leczeniu astmy                                                                                                                       | W1 | e-learning, samokształcenie |
| 19. | Leki przeciwcukrzycowe                                                                                                                                | W1 | e-learning, samokształcenie |
| 20. | Charakterystyka produktów leczniczych zawierających określone substancje czynne określone Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. | W1 | e-learning, samokształcenie |
| 21. | Zasady wystawiania recept w ramach realizacji zleceń lekarskich                                                                                       | W4 | wykład, samokształcenie     |
| 22. | Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi                                                                                                     | W5 | wykład, samokształcenie     |
| 23. | Poszczególne grupy środków leczniczych, główne mechanizmy ich działania i powodowane przez nie przemiany w ustroju i działania uboczne                | W7 | wykład, samokształcenie     |
| 24. | Niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach wiekowych oraz w różnych stanach klinicznych                                                  | U1 | ćwiczenia, samokształcenie  |
| 25. | Wykorzystanie informatorów farmaceutycznych i baz danych o produktach leczniczych                                                                     | U2 | ćwiczenia, samokształcenie  |
| 26. | Wystawianie recepty na leki niezbędne do kontynuacji leczenia w ramach realizacji zleceń lekarskich                                                   | U3 | ćwiczenia, samokształcenie  |
| 27. | Przygotowywanie zapisu form recepturowych substancji leczniczych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego zleconych przez lekarza | U4 | ćwiczenia, samokształcenie  |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Rajtar-Cynke G. (red.), Farmakologia. PZWL Warszawa 2015
2. Dominiak I i wsp., Ordynowanie leków i przepisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych Edumetriq 2016

### Dodatkowa

1. Korbut R., Farmakologia po prostu. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2009

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Dyskusja, E-learning, Wykład

| Rodzaj zajęć                         | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                         |                          |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| wykłady, e-learning, samokształcenie |                                                                                                                                                                                          | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).                                                                       |                          |
|                                      | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                  | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                                                                              |                          |
| ćwiczenia, samokształcenie           | – prezentacja/e                                                                                                                                                                          | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach                                                             |                          |
|                                      | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|                                      | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

## DODATKOWY OPIS

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum 3 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń.
3. Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

#### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

| Formy nakładu pracy studenta         |                                             | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                             | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Wykład                                      | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Ćwiczenia (ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne) | 35                 | 1,5                   |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć             | 7                  | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia        | 8                  |                       |
|                                      | E-learning                                  | 20                 | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

#### BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                               |                                                                        |
|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                            | Ewaluacja sumaryczna                                                   |
| W1-07                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1) |

|       |                                                                                                             |                                                                                                                                                                    |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji)    |                                                                                                                                                                    |
| U1-04 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe -załącznik 5)                                  | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe -załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |
| K1-02 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe -załącznik 6) | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list -załącznik 3)                                                       |

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## RADIOLOGIA

|                                                                                        |                              |                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|--------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Radiologia</b>                                                  |                              |                                                  |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się<br>zaliczenie na ocenę                |                              | Blok zajęciowy<br>obowiązkowy do zaliczenia roku |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                                     | Cykl dydaktyczny<br>2024/27  | Okres<br>Semestr 3                               |
| Języki wykładowe<br>Polski                                                             | Profil studiów<br>praktyczny | Obligatoryjność<br>obowiązkowy                   |
| Sposób realizacji i godziny zajęć<br>E-learning: 15, ćwiczenia: 10, samokształcenie:15 |                              | Liczba punktów ECTS<br>2                         |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                                               | Forma studiów<br>stacjonarne | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki medyczne   |
| Koordinator przedmiotu                                                                 | Stanisław Dyl                |                                                  |
| Prowadzący zajęcia                                                                     | Anna Saran, Stanisław Dyl    |                                                  |
| Grupa zajęć standardu<br>A. Nauki podstawowe                                           |                              |                                                  |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

brak obowiązkowa obecność na zajęciach

### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1 Zapoznanie z rozwojem radiologii z trendami rozwoju w tej dziedzinie

### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                                              | Efekty w zakresie                                                                                                                                                      | Kierunkowe efekty uczenia się |
|--------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie:                  |                                                                                                                                                                        |                               |
| W1                                               | metody obrazowania i zasady przeprowadzania obrazowania tymi metodami oraz zasady ochrony radiologicznej                                                               | A.W26                         |
| Umiejętności – Student potrafi:                  |                                                                                                                                                                        |                               |
| U1                                               | stosować zasady ochrony radiologicznej                                                                                                                                 | A.U11                         |
| Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                        |                               |
| K1                                               | zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu                                                                                 | O.K5                          |
| K2                                               | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych | O.K7                          |

### TREŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe     | Efekty uczenia się dla przedmiotu | Formy prowadzenia zajęć     |
|-----|-----------------------|-----------------------------------|-----------------------------|
| 1.  | Anatomia rentgenowska | W1                                | e-learning, samokształcenie |



|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |            |                                |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------------------------|
| 2. | Radiodiagnostyka jako metoda obrazowania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | W1         | e-learning,<br>samokształcenie |
| 3. | Ultrasonografia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | W1         | e-learning,<br>samokształcenie |
| 4. | Tomografia komputerowa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | W1         | e-learning                     |
| 5. | Obrazowanie rezonansu magnetycznego                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | W1         | e-learning                     |
| 6. | Diagnostyka obrazowa chorób naczyń                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | W1         | e-learning                     |
| 7. | Zagrożenia wynikające ze stosowania środków cieniujących. Biologiczne skutki działania promieniowania jonizującego na organizm człowieka                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | W1         | e-learning                     |
| 8. | Zapoznanie się z możliwościami radiologii-prezentacja poszczególnych technik w zakresie diagnostyki obrazowej, omówienie ich przydatności klinicznej: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Radiologia klasyczna (radiografia, fluoroskopia, radiologia stomatologiczna)</li> <li>• Mammografia i ultrasonografia Angiografia i radiologia zabiegowa</li> <li>• Tomografia komputerowa</li> <li>• Rezonans magnetyczny</li> </ul> Zasady przygotowania pacjentów do poszczególnych badań obrazowych, przeciwwskazania, możliwe powikłania po badaniach. Zasady ochrony radiologicznej | U1, K1, K2 | ćwiczenia,<br>samokształcenie  |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Pruszyński B., Radiologia-Diagnostyka Obrazowa Rtg, TK, USG, MR i radioizotopy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL 2016

### Dodatkowa

1. Pruszyński B., Diagnostyka Obrazowa Podstawy teoretyczne i metodyka badań. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
2. Polish Journal of Radiology, wybrane artykuły opublikowane po 2000 roku opisujące diagnostykę obrazową kobiet w ciąży, płodów oraz noworodków 2. Przegląd Lekarski, wybrane artykuły opublikowane po 2000 roku opisujące diagnostykę obrazową kobiet w ciąży, płodów oraz noworodków

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza tekstów, Burza mózgów, Dyskusja, Metaplan, Metoda sytuacyjna, Praca w grupie, E-learning

| Rodzaj zajęć                | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                                                                             |                          |
|-----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| e-learning, samokształcenie |                                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).</li> </ul>                                                                           |                          |
|                             | <ul style="list-style-type: none"> <li>testy śródroczne jednokrotnego wyboru</li> </ul>                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań</li> </ul>                                                                                                                                                                  |                          |
| ćwiczenia, samokształcenie  | <ul style="list-style-type: none"> <li>prezentacja/e</li> </ul>                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach</li> </ul>                                                                 |                          |
|                             | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | <ul style="list-style-type: none"> <li>Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,</li> <li>Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć).</li> </ul> | Uzyskał min. 60% punktów |
|                             | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach</li> </ul>                                                                                                                                                                                            | Uzyskał min. 60% punktów |

#### DODATKOWY OPIS

- Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
- Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum 2 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń.
- Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

#### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

| Formy nakładu pracy studenta         |                                      | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|--------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                      | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Ćwiczenia                            | 10                 | 1                     |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć      | 7                  | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia | 8                  |                       |
|                                      | E-learning                           | 15                 | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

#### BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                                                                |
| W <sub>1</sub>                        | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                                                                              |
| U <sub>1</sub>                        | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe - załącznik 5)                                                                                                                                                                                               | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe - załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |

|       |                                                                                                             |                                                                                                              |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| K1-02 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe -załącznik 6) | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list -załącznik 3) |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## PEDIATRIA I PIELĘGNIARSTWO PEDIATRYCZNE

|                                                          |                                                                  |                                               |                             |
|----------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|-----------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                         |                                                                  |                                               |                             |
| PediatRIA i pielęgniarstwo pediatryczne                  |                                                                  |                                               |                             |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin |                                                                  | Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia roku |                             |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                       |                                                                  | Cykl dydaktyczny<br>2024/27                   |                             |
| Języki wykładowe<br>Polski                               |                                                                  | Profil studiów praktyczny                     | Obligatoryjność obowiązkowy |
| Poziom kształcenia pierwszego stopnia                    | Forma studiów stacjonarne                                        | Dyscypliny Nauki o zdrowiu i nauki medyczne   |                             |
| Koordynator przedmiotu                                   | Agnieszka Drozdowska-Szymczak                                    |                                               |                             |
| Prowadzący zajęcia                                       | Agnieszka Drozdowska-Szymczak, Bożen Grygiel, Bogusława Hołowacz |                                               |                             |
| Grupa zajęć standardu                                    |                                                                  |                                               |                             |
| D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej              |                                                                  |                                               |                             |

### INFORMACJE PODSTAWOWE

|                         |                                                             |                          |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Okres<br>Semestr 3      | Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie | Liczba punktów ECTS<br>5 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                               |                          |
| wykład                  | 30                                                          |                          |
| e-learning              | 20                                                          |                          |
| ćwiczenia               | 40                                                          |                          |
| samokształcenie         | 30                                                          |                          |
| Okres<br>Semestr 4      | Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się zaliczenie | Liczba punktów ECTS<br>4 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                               |                          |
| zajęcia praktyczne      | 96                                                          |                          |
| Okres<br>Semestr 5      | Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin    | Liczba punktów ECTS<br>1 |
| Forma prowadzenia zajęć | Liczba godzin                                               |                          |
| zajęcia praktyczne      | 32                                                          |                          |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Zagadnienia dotyczące opieki nad dzieckiem zdrowym realizowane w przedmiocie Podstawowa Opieka Zdrowotna, Promocja zdrowia na I roku studiów stacjonarnych: • struktura i zakres świadczeń zdrowotnych nad dzieckiem w podstawowej opiece zdrowotnej • rozwój dziecka w kolejnych etapach rozwojowych, metody oceny rozwoju dziecka, • żywienie dzieci zdrowych, • profilaktyka wieku rozwojowego.

Wiedza nabyta w trakcie kształcenia na I roku: anatomia i fizjologia, patofizjologii, podstawy pielęgniarstwa, etyki, psychologii i socjologii. Nabyte umiejętności zawodowe zawarte w indeksie umiejętności nabyte na poziomie I roku.

#### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

|    |                                                                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Zdobycie wiadomości i umiejętności z zakresu opieki nad dzieckiem chorym, niepełnosprawnym i jego rodziną |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                             | Efekty w zakresie                                                                                                                                                                                                                                                              | Kierunkowe efekty uczenia się |
|---------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie: |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                               |
| W1                              | czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku                                                                                                                                                                                                              | D.W1                          |
| W2                              | etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach                                                                                                                                            | D.W2                          |
| W3                              | zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej | D.W3                          |
| W4                              | rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania                                                                                                                                                                                                                            | D.W4                          |
| W5                              | zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach                                                                                                       | D.W5                          |
| W6                              | właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania                                                               | D.W6                          |
| W7                              | standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia                                                                                                                                                                          | D.W7                          |
| W8                              | reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację                                                                                                                                                                                                            | D.W8                          |
| W9                              | zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatrycznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)                                               | D.W10                         |
| W10                             | patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi                      | D.W13                         |
| W11                             | patofizjologię, objawy kliniczne chorób i stanów zagrożenia życia noworodka, w tym wcześniaka oraz podstawy opieki pielęgniarstwa w tym zakresie                                                                                                                               | D.W14                         |
| W12                             | metody, techniki i narzędzia oceny stanu świadomości i przytomności                                                                                                                                                                                                            | D.W18                         |
| W13                             | patofizjologię i objawy kliniczne chorób stanowiących zagrożenie dla życia (niewydolność oddechowa, niewydolność krążenia, niewydolność układu nerwowego, wstrząs, sepsa)                                                                                                      | D.W31                         |
| W14                             | metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie                                                                                                               | D.W33                         |
| Umiejętności – Student potrafi: |                                                                                                                                                                                                                                                                                |                               |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                 |       |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| U1                                               | gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej                         | D.U1  |
| U2                                               | prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień                                                                            | D.U2  |
| U3                                               | prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób                                                                                                                                                | D.U3  |
| U4                                               | oceniać rozwój psychofizyczny dziecka, wykonywać testy przesiewowe i wykrywać zaburzenia w rozwoju                                                                                                              | D.U5  |
| U5                                               | doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii                                                                                                                                   | D.U9  |
| U6                                               | przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych                                                                                                                                         | D.U12 |
| U7                                               | dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych                                                | D.U15 |
| U8                                               | uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych                                                                                              | D.U16 |
| U9                                               | prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe                                                                                         | D.U17 |
| U10                                              | rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego                                                                                                 | D.U18 |
| U11                                              | prowadzić rozmowę terapeutyczną                                                                                                                                                                                 | D.U20 |
| U12                                              | przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta                                                                                                                               | D.U22 |
| U13                                              | asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych                                                                                                                                                             | D.U23 |
| U14                                              | oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe                                                                     | D.U24 |
| U15                                              | przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza                                                                                                                    | D.U26 |
| U16                                              | udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia                                                                                                                                             | D.U27 |
| U17                                              | doraźnie tamować krwawienia i krwotoki                                                                                                                                                                          | D.U29 |
| U18                                              | krytycznie analizować publikowane wyniki badań naukowych                                                                                                                                                        | D.U31 |
| Kompetencje społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                                                                 |       |
| K1                                               | kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną | O.K1  |
| K2                                               | przestrzegania praw pacjenta                                                                                                                                                                                    | O.K2  |
| K3                                               | samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem                                                             | O.K3  |
| K4                                               | ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe                                                                                                                                                   | O.K4  |
| K5                                               | zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu                                                                                                                          | O.K5  |
| K6                                               | przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta                                                                                                                               | O.K6  |
| K7                                               | dostarczania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych                                          | O.K7  |

## TREŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe                                                                                                                                                                                                                       | Efekty uczenia się dla przedmiotu                                                                                                | Formy prowadzenia zajęć                                            |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Okres noworodkowy z elementami patologii tego okresu                                                                                                                                                                                    | W11, W2, W3, W4, W5, W6, W7, U1, U14, U15, U16, U4, U6, U7, U9, K1, K2, K3, K4, K5                                               | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 2.  | Stany niewydolności oddechowej i krążenia - pielęgnowanie dziecka w różnych grupach wiekowych                                                                                                                                           | W1, W10, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, U1, U12, U14, U15, U16, U17, U3, U5, U6, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7      | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 3.  | Wybrane choroby układu oddechowego, krążenia, pokarmowego, nerwowego, moczowego, układu dokrewnego, krwiotwórczego, choroby alergiczne, tkanki łącznej i metaboliczne u dzieci - pielęgnowanie dziecka w wybranych stanach chorobowych. | W10, W12, W14, W2, W4, W6, W7, U1, U10, U11, U12, U14, U15, U17, U18, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7 | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 4.  | Dziecko gorączkujące poniżej 5 r.ż - drgawki gorączkowe - postępowanie medyczne i opieka pielęgniarska                                                                                                                                  | W1, W12, W14, W6, U1, U11, U12, U15, U16, U6, U7, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7                                                     | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 5.  | Ból u dzieci                                                                                                                                                                                                                            | W6, W7, W8, U14, U15, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7                                                                                 | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 6.  | Hospitalizacja i choroba w życiu dziecka i rodziny. Zagadnienie przemocy wobec dziecka.                                                                                                                                                 | W1, W10, W11, W12, W13, W14, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, U11, U18, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7                                | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |
| 7.  | Badania w diagnostyce klinicznej w pediatrii                                                                                                                                                                                            | W4, U11, U13, U18, U6, K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7                                                                                | wykład, e-learning, ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Cepuch G., Krzeczowska B. Perek, M., Twarduś K., Modele opieki nad dzieckiem przewlekle chorym. Podręcznik dla studiów medycznych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
2. Cepuch G., Perek M., Modele opieki pielęgniarskiej nad dzieckiem z chorobą ostrą i zagrażającą życiu. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012
3. Pietrzyk J.J., P. Kwinta (red.), Pediatria. Tom 1, 2, 3. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2018



## Dodatkowa

1. Pietrzyk J.J. (red.), Vademecum pediatrii. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2011
2. Ziolkowska B., Dziecko chore w domu, szkole i u lekarza. Jak wspomagać rozwój dzieci przewlekle chorych. Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2010

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### SEMESTR 3

#### METODY NAUCZANIA:

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Dyskusja, Metoda problemowa, Metoda sytuacyjna, Symulowany pacjent, Wirtualny pacjent, E-learning, , Wykład

| Rodzaj zajęć                                   | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                         |                          |
|------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| wykłady,<br>e-learning,<br>samokształcenie     |                                                                                                                                                                                          | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).                                                                       |                          |
|                                                | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                  | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                                                                              |                          |
| ćwiczenia, zajęcia praktyczne, samokształcenie | – prezentacja/e                                                                                                                                                                          | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach                                                             |                          |
|                                                | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|                                                | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

## SEMESTR 4

### METODY NAUCZANIA:

Zajęcia praktyczne

| Rodzaj zajęć       | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                                                                                 |                          |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| zajęcia praktyczne | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,</li> <li>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć).</li> </ul> | Uzyskał min. 60% punktów |
|                    | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach</li> </ul>                                                                                                                                                                                              | Uzyskał min. 60% punktów |

## SEMESTR 5

### METODY NAUCZANIA:

Zajęcia praktyczne

| Rodzaj zajęć       | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                      |                          |
|--------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| zajęcia praktyczne | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,</li> <li>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie</li> </ul> | Uzyskał min. 60% punktów |

|  |                                                                                                                                                                  |                                                                                                              |                          |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
|  | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :<br>Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego | zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć).<br>– Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach | Uzyskał min. 60% punktów |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|

#### DODATKOWY OPIS

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum po 3 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń i zajęć praktycznych.
3. Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

#### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

##### SEMESTR 3

| Formy nakładu pracy studenta         |                                             | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                             | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Wykład                                      | 30                 | 1                     |
|                                      | Ćwiczenia (ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne) | 40                 | 1,5                   |
|                                      | Zajęcia praktyczne                          | 32                 | 1                     |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć             | 15                 | 1                     |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia        | 15                 |                       |

|  |            |    |     |
|--|------------|----|-----|
|  | E-learning | 20 | 0,5 |
|--|------------|----|-----|

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

#### SEMESTR 4

| Formy nakładu pracy studenta |                    | Studia stacjonarne |                       |
|------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------|
|                              |                    | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe          | Zajęcia praktyczne | 96                 | 4                     |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami

#### SEMESTR 5

| Formy nakładu pracy studenta |                    | Studia stacjonarne |                       |
|------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------|
|                              |                    | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe          | Zajęcia praktyczne | 32                 | 1                     |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami

#### BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                                                                |
| W1-14                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                                                                              |
| U1-18                                 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe - załącznik 5)                                                                                                                                                                                               | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe - załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |
| K1-07                                 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe - załącznik 6)                                                                                                                                                              | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 3)                                                       |

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## PODSTAWY REHABILITACJI

|                                                                                                       |                                                                                         |                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Podstawy rehabilitacji</b>                                                     |                                                                                         |                                                  |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się<br>zaliczenie na ocenę                               |                                                                                         | Blok zajęciowy<br>obowiązkowy do zaliczenia roku |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                                                    | Cykl dydaktyczny<br>2024/27                                                             | Okres<br>Semestr 3                               |
| Języki wykładowe<br>Polski                                                                            | Profil studiów<br>praktyczny                                                            | Obligatoryjność<br>obowiązkowy                   |
| Sposób realizacji i godziny zajęć<br>Wykład: 10, e-learning: 15, ćwiczenia: 5,<br>samokształcenie: 25 |                                                                                         | Liczba punktów ECTS<br>2                         |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                                                              | Forma studiów<br>stacjonarne                                                            | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki medyczne   |
| Koordynator przedmiotu                                                                                | Tadeusz Kilian                                                                          |                                                  |
| Prowadzący zajęcia                                                                                    | Tadeusz Kilian, Agnieszka Molisak – Klara, Iwona Wojtasik,<br>Katarzyna Zawadzka-Ciołek |                                                  |
| Grupa zajęć standardu<br>D. Nauki w zakresie opieki specjalistycznej                                  |                                                                                         |                                                  |

## WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Wiedza nabyta w trakcie kształcenia na I i II roku: anatomia i fizjologia, patologia, podstawy pielęgniarstwa, etyki, psychologii, chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego, geriatrii i pielęgniarstwa geriatrycznego. Umiejętności zawodowe zawarte w indeksie umiejętności nabyte na poziomie I i II roku.

## CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

C1 Przygotowanie studenta do sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną i jej rodziną.

## EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                             | Efekty w zakresie                                                                                                                                 | Kierunkowe efekty uczenia się |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie: |                                                                                                                                                   |                               |
| W1                              | etiologię, patomechanizm, objawy kliniczne, przebieg i sposoby postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w wybranych jednostkach chorobowych | O.W2                          |
| W2                              | modele opieki pielęgniarstwa nad osobą zdrową, chorą, z niepełnosprawnością i umierającą                                                          | O.W6                          |
| W3                              | czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku                                                                                 | D.W1                          |
| W4                              | etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach               | D.W2                          |
| W5                              | podstawowe kierunki rehabilitacji leczniczej i zawodowej                                                                                          | D.W26                         |
| W6                              | przebieg i sposoby postępowania rehabilitacyjnego w różnych chorobach                                                                             | D.W27                         |

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                 |       |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Umiejętności – Student potrafi:                  |                                                                                                                                                                                                                 |       |
| U1                                               | samodzielnie udzielać świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych (w zakresie określonym w przepisach)                                                                          | O.U5  |
| U2                                               | przewodzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej                                                                                                                | D.U21 |
| U3                                               | uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjnorehabilitacyjnego i wyrobów medycznych                                                                                              | D.U16 |
| U4                                               | rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego                                                                                                 | D.U18 |
| U5                                               | przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta                                                                                                                               | D.U22 |
| U6                                               | samodzielnie organizować, planować i sprawować całościową i zindywidualizowaną opiekę pielęgniarzką nad osobą chorą, z niepełnosprawnością i umierającą, wykorzystując wskazania aktualnej wiedzy medycznej     | O.U4  |
| Kompetencje społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                                                                 |       |
| K1                                               | przestrzegania praw pacjenta                                                                                                                                                                                    | O.K2  |
| K2                                               | kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną | O.K1  |
| K3                                               | samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem                                                             | O.K3  |
| K4                                               | ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe                                                                                                                                                   | O.K4  |

#### TRZĘŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe                                                       | Efekty uczenia się dla przedmiotu          | Formy prowadzenia zajęć                        |
|-----|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|------------------------------------------------|
| 1.  | Podstawowe pojęcia związane z niepełnosprawnością                       | W2, W3, W5, W6, U5, K2                     | wykład, ćwiczenia, samokształcenie             |
| 2.  | Fizyczne i społeczne koncepcje funkcjonowania osób niepełnosprawnych    | W2, W3, W5, K2, K3                         | wykład, ćwiczenia, samokształcenie             |
| 3.  | Cele, zasady oraz etapy rehabilitacji                                   | W1, W2, W4, W5, W6, U1                     | wykład, e-learning, samokształcenie            |
| 4.  | Podstawowe metody i techniki usprawniania chorych                       | W1, W2, W5, W6, U1, U2, U3                 | wykład, e-learning, ćwiczenia, samokształcenie |
| 5.  | Rola i zadania pielęgniarki w zespole rehabilitacyjnym                  | W2, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3, K4 | wykład, samokształcenie                        |
| 6.  | Kompetencje pielęgniarki w zakresie realizacji funkcji rehabilitacyjnej | W2, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3, K4 | wykład, samokształcenie                        |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Kurpas D., Kassolik K., Rehabilitacja w pielęgniarstwie. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2010
2. Opara J., Podręcznik rehabilitacji medycznej. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2008
3. Rutkowska E. (red.), Rehabilitacja i pielęgnowanie osób niepełnosprawnych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2018

### Dodatkowa

1. Kiwerski J., Rehabilitacja medyczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2005
2. Kózka M., Płaszewska –Żywko L., Diagnostyka i interwencje pielęgniarstwa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
3. Kózka M., Płaszewska –Żywko L., Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010
4. Przeździecki B., Zaopatrzenie rehabilitacyjne. Wydawnictwo Medyczne Via Medica, Gdańsk 2003

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza przypadków, Ćwiczenia, Dyskusja, E-learning, Wykład, Wykład z prezentacją multimedialną

| Rodzaj zajęć                               | Formy zaliczenia zajęć                  | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                             |
|--------------------------------------------|-----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| wykłady,<br>e-learning,<br>samokształcenie |                                         | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).           |
|                                            | – testy śródroczne jednokrotnego wyboru | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                  |
| ćwiczenia,<br>samokształcenie              | – prezentacja/e                         | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach |

|  |                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                       |                          |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
|  | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|  | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

#### DODATKOWY OPIS

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum 2 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń.
3. Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |



## NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

| Formy nakładu pracy studenta         |                                      | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|--------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                      | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Wykład                               | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Ćwiczenia                            | 5                  | 0,5                   |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć      | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia | 15                 |                       |
|                                      | E-learning                           | 15                 | 0,5                   |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

## BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                                                                |
| W1-06                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                                                                              |
| U1-06                                 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe - załącznik 5)                                                                                                                                                                                               | Realizacja zleconego zadania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe - załącznik 7), Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8) |
| K1-04                                 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe - załącznik 6)                                                                                                                                                              | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 3)                                                       |

## BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metoda sprawdzenia        |                              |            |
|---------------------------------------|---------------------------|------------------------------|------------|
|                                       | test jednokrotnego wyboru | realizacja zleconego zadania | Ocena 360° |
| W1-06                                 | x                         |                              |            |
| U1-06                                 |                           | x                            |            |
| K1-04                                 |                           |                              | x          |

# KARTA OPISU PRZEDMIOTU

## SOCJOLOGIA

|                                                                                                    |                              |                                                         |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu<br><b>Socjologia</b>                                                              |                              |                                                         |
| Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się egzamin                                           |                              | Blok zajęciowy obowiązkowy do zaliczenia w toku studiów |
| Kierunek studiów<br>Pielęgniarstwo                                                                 | Cykl dydaktyczny<br>2024/27  | Okres<br>Semestr 3                                      |
| Języki wykładowe<br>Polski                                                                         | Profil studiów<br>praktyczny | Obligatoryjność<br>obowiązkowy                          |
| Sposób realizacji i godziny zajęć<br>Wykład: 5, e-learning: 10, ćwiczenia: 15, samokształcenie: 10 |                              | Liczba punktów ECTS<br>1,5                              |
| Poziom kształcenia<br>pierwszego stopnia                                                           | Forma studiów<br>stacjonarne | Dyscypliny<br>Nauki o zdrowiu i nauki medyczne          |
| Koordynator przedmiotu                                                                             | Yaroslav Lishchynskyy        |                                                         |
| Prowadzący zajęcia                                                                                 | Yaroslav Lishchynskyy        |                                                         |
| Grupa zajęć standardu<br>B. Nauki społeczne i humanistyczne                                        |                              |                                                         |

### WYMAGANIA WSTĘPNE I DODATKOWE

Podstawowe wiadomości wyniesione ze szkoły średniej w ramach przedmiotu "Wiedza o społeczeństwie"

### CELE KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU

|    |                                                                                                                                                                                      |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C1 | Przedstawienie podstawowych teorii socjologicznych wykorzystywanych do wyjaśnienia wpływu uwarunkowań społecznych na stan zdrowia i relacje z pacjentem.                             |
| C2 | Uświadomienie studentom pojęcia zdrowia jako wartości, symboli kulturowych. Przedstawienie kulturowych wyznaczników stylu życia w odniesieniu do stanu zdrowia.                      |
| C3 | Przedstawienie socjologicznych koncepcji zdrowia i choroby, wyjaśnienie koncepcji choroby jako roli społecznej                                                                       |
| C4 | Wprowadzenie pojęcia grupy społecznej, klasyfikacja grup, grupy odniesienia. Omówienie wpływu procesu socjalizacji na kształtowanie osobowości.                                      |
| C5 | Przedstawienie wpływu rodziny na stan zdrowia, patogennej roli rodziny. Przedstawienie występowania choroby przewlekłej i niepełnosprawności i jej wpływu na funkcjonowanie rodziny. |
| C6 | Przedstawienie psycho-społecznych konsekwencji chorób przewlekłych, niepełnosprawności, procesu starzenia się. Wpływ choroby, niepełnosprawności na pozycję społeczną chorego.       |
| C7 | Przedstawienie teorii naznaczenia społecznego i wpływu stygmatyzacji na sytuację osób chorych, niepełnosprawnych, starszych wiekiem                                                  |
| C8 | Przedstawienie koncepcji jakości życia uwarunkowanej stanem zdrowia                                                                                                                  |

|     |                                                                                                         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| C9  | Przedstawienie modeli relacji pielęgniarka - pacjent, omówienie zasad właściwej komunikacji z pacjentem |
| C10 | Przedstawienie teorii instytucji medycznej i przykładów szpitala jako instytucji                        |

#### EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU

| Kod                                              | Efekty w zakresie                                                                                                                                                                                               | Kierunkowe efekty uczenia się |
|--------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|
| Wiedzy – Student zna i rozumie:                  |                                                                                                                                                                                                                 |                               |
| W1                                               | problematykę relacji człowiek – środowisko społeczne i mechanizmy funkcjonowania człowieka w sytuacjach trudnych                                                                                                | B.W2                          |
| W2                                               | istotę, strukturę i zjawiska zachodzące w procesie przekazywania i wymiany informacji oraz modele i style komunikacji interpersonalnej                                                                          | B.W5                          |
| W3                                               | pojęcia oraz zasady funkcjonowania grupy, organizacji, instytucji, populacji, społeczności i ekosystemu                                                                                                         | B.W7                          |
| W4                                               | wybrane obszary odrębności kulturowych i religijnych                                                                                                                                                            | B.W8                          |
| W5                                               | zakres interakcji społecznej i proces socjalizacji oraz działanie lokalnych społeczności i ekosystemu                                                                                                           | B.W9                          |
| W6                                               | pojęcia dewiacji i zaburzenia, ze szczególnym uwzględnieniem patologii dziecięcej                                                                                                                               | B.W10                         |
| W7                                               | zjawisko dyskryminacji społecznej, kulturowej, etnicznej oraz ze względu na płeć                                                                                                                                | B.W11                         |
| W8                                               | podstawowe pojęcia dotyczące zdrowia i choroby                                                                                                                                                                  | B.W22                         |
| Umiejętności – Student potrafi:                  |                                                                                                                                                                                                                 |                               |
| U1                                               | współpracować z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych                                                                      | O.U7                          |
| U2                                               | identyfikować błędy i bariery w procesie komunikowania się                                                                                                                                                      | B.U4                          |
| U3                                               | wykorzystywać techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej                                                                                                                           | B.U5                          |
| U4                                               | tworzyć warunki do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki                                                                                                                               | B.U6                          |
| U5                                               | proponować działania zapobiegające dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży                                                                                               | B.U9                          |
| Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: |                                                                                                                                                                                                                 |                               |
| K1                                               | kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną | O.K1                          |
| K2                                               | przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta                                                                                                                               | O.K6                          |
| K3                                               | dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych                                          | O.K7                          |

## TREŚCI PROGRAMOWE

| Lp. | Treści programowe                                                                                                                                                      | Efekty uczenia się dla przedmiotu | Formy prowadzenia zajęć |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|-------------------------|
| 1.  | Wyobrażenia socjologiczna – co to jest fakt społeczny?                                                                                                                 | W8                                | wykład, samokształcenie |
| 2.  | Metody i techniki badań socjologicznych                                                                                                                                | W8                                | wykład, samokształcenie |
| 3.  | Socjologia w strukturze nauki. Medycyna – wykorzystanie myślenia humanistycznego i społecznego.                                                                        | W8                                | wykład, samokształcenie |
| 4.  | Społeczno-demograficzne uwarunkowania zdrowia i choroby                                                                                                                | W8                                | wykład, samokształcenie |
| 5.  | Śmierć i umieranie w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa                                                                                                           | W1, W4                            | wykład, samokształcenie |
| 6.  | Zagadnienia zdrowia jako zjawiska społecznego. Wielowymiarowa ocena zdrowia                                                                                            | W8                                | wykład, samokształcenie |
| 7.  | Funkcje instytucji medycznych (na przykładzie szpitala)                                                                                                                | W3                                | wykład, samokształcenie |
| 8.  | Wielowymiarowa geneza zjawisk patologii społecznej                                                                                                                     | W6, W7                            | wykład, samokształcenie |
| 9.  | Definicja i pojęcie kultury. Kulturowe i społeczne uwarunkowania zdrowia i choroby. Kulturowe i społeczne wyznaczniki zachowań w zdrowiu i chorobie                    | W3                                | e-learning              |
| 10. | Pojęcie i funkcje rodziny. Rola rodziny w kształtowaniu zachowań prozdrowotnych i antyzdrowotnych. Patologia życia rodzinnego i przejawy innych patologii społecznych. | W5, W6                            | e-learning              |
| 11. | Patologia życia rodzinnego                                                                                                                                             | W5, W6                            | e-learning              |
| 12. | Zachowania antyzdrowotne w kontekście przyczyn chorób. Zachowania autodestrukcyjne – samobójstwa próby samobójcze                                                      | W1                                | e-learning              |
| 13. | Modele interakcji społecznych na przykładzie pielęgniarstwa – pacjent                                                                                                  | W2, W3                            | e-learning              |
| 14. | Inteligencja emocjonalna                                                                                                                                               | W1                                | e-learning              |
| 15. | Socjologia edukacji zdrowia                                                                                                                                            | W8                                | e-learning              |
| 16. | Kultura a zdrowie. Normy społeczno-kulturowe.                                                                                                                          | W4, W8,                           | samokształcenie         |
| 17. | Zdrowie jako wartość. Symbole kulturowe. Kulturowe wyznaczniki stylu życia a stan zdrowia                                                                              | W4, W8,                           | samokształcenie         |
| 18. | Funkcje instytucji medycznych. Dysfunkcjonalność instytucji medycznych                                                                                                 | W1, W7                            | samokształcenie         |

|     |                                                                                                                                         |                |                            |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------------------|
| 19. | Obiektywne i subiektywne wyznaczniki jakości życia osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych w podeszłym wieku                         | W1, W7         | ćwiczenia, samokształcenie |
| 20. | Rola pielęgniarki w rehabilitacji psychospołecznej. Pojęcie stigmaty                                                                    | W3, W6, W7     | ćwiczenia, samokształcenie |
| 21. | Współpraca z rodziną lub opiekunem pacjenta w realizacji ustalonych celów opieki pielęgniarskiej oraz prowadzonych działań edukacyjnych | U1, K1, K2, K3 | ćwiczenia, samokształcenie |
| 22. | Identyfikowanie błędów i barier w procesie komunikowania się                                                                            | U2, K1, K2, K3 | ćwiczenia, samokształcenie |
| 23. | Wykorzystywanie techniki komunikacji werbalnej i pozawerbalnej w opiece pielęgniarskiej                                                 | U3, K1, K2, K3 | ćwiczenia, samokształcenie |
| 24. | Umiejętność tworzenia warunków do prawidłowej komunikacji z pacjentem i członkami zespołu opieki                                        | U4, K1, K2, K3 | ćwiczenia, samokształcenie |
| 25. | Proponowanie działania zapobiegającego dyskryminacji i rasizmowi oraz dewiacjom i patologiom wśród dzieci i młodzieży                   | U5, K1, K2, K3 | ćwiczenia, samokształcenie |

## LITERATURA

### Obowiązkowa

1. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2000

### Dodatkowa

1. Gałuszka M., Społeczne, kulturowe i polityczne uwarunkowania ryzyka zdrowotnego. Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, Łódź 2012
2. Ostrowska A., Socjologia medycyny. Podejmowane problemy. Kategorie analizy. IFiS PAN, Warszawa 2009
3. Sztompka P., Socjologia. Analiza społeczeństwa. Wydawnictwo Znak, Kraków 2006
4. Tobiasz-Adamczyk B., Relacje lekarz–pacjent w perspektywie socjologii medycyny. Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2002

## INFORMACJE ROZSZERZONE

### METODY NAUCZANIA:

Analiza przypadków, Analiza tekstów, Film dydaktyczny, Praca w grupie, Wykład, E-learning

| Rodzaj zajęć                               | Formy zaliczenia zajęć                                                                                                                                                                   | Zasady dopuszczenia do zaliczenia przedmiotu<br>(Kryteria weryfikacji podano w Aneksie na końcu zbioru kart opisu przedmiotu na dany semestr)                                                                                         |                          |
|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| wykłady,<br>e-learning,<br>samokształcenie |                                                                                                                                                                                          | – Aktywny udział w wykładach (włączanie się do dyskusji inicjowanej przez wykładowcę, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie wykładu).                                                                       |                          |
|                                            | testy śródroczne jednokrotnego wyboru                                                                                                                                                    | – Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań                                                                                                                                                              |                          |
| ćwiczenia, samokształcenie                 | – prezentacja/e                                                                                                                                                                          | – Poprawne, ocenione pozytywnie opracowanie w formie pracy pisemnej/prezentacji z obszaru treści dotyczących efektów uczenia z zakresu wiedzy przedstawionej na zajęciach                                                             |                          |
|                                            | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie :Umiejętności – Student potrafi: Realizacja zleconego zadania, Projekt, Prezentacja ( rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | – Obecność na zajęciach zgodnie z harmonogramem,<br>– Aktywny udział w zajęciach (włączanie się do realizacji zadań, dyskusji inicjowanej przez prowadzącego, przejawianie zainteresowania zagadnieniami omawianymi w trakcie zajęć). | Uzyskał min. 60% punktów |
|                                            | Zaliczenie efektów uczenia się w zakresie : Kompetencji społecznych – Student jest gotów do: Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                            | – Zaliczenie zadań przydzielonych na zajęciach                                                                                                                                                                                        | Uzyskał min. 60% punktów |

#### DODATKOWY OPIS

1. Każdy student jest oceniany (ewaluacja formatująca) systematycznie przez nauczycieli w trakcie wszystkich zajęć ujętych w karcie przedmiotu.
2. Każdy student musi otrzymać w ciągu semestru minimum 2 pozytywne oceny formatujące z ćwiczeń.
3. Każdy student jest zobowiązany do uzyskania pozytywnej oceny z każdego testu przypisanego wykładowi prezentowanemu w ramach przedmiotu.

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Zasady zaliczania nieobecności</b>             | Student jest zobowiązany uczestniczyć we wszystkich formach zajęć. Nieobecność należy usprawiedliwić bezpośrednio po ustąpieniu przyczyny nieobecności, najpóźniej na pierwszych zajęciach, w którym uczestniczy student po okresie nieobecności. W przypadku nieobecności z przyczyn zdrowotnych obowiązuje zaświadczenie lekarskie, a w przypadkach losowych zaświadczenie odpowiednich władz. Nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest traktowana jako zajęcia niezaliczone i wymaga zaliczenia na zasadach proponowanych przez prowadzącego zajęcia/koordynatora przedmiotu. |
| <b>Możliwości i formy wyrównywania zaległości</b> | Student, aby uzyskać zaliczenie ma możliwość odrobienia zajęć z inną grupą ćwiczeniową po wcześniejszym uzgodnieniu terminu z osobą prowadzącą lub otrzymuje temat pracy do realizacji z zajęć na których był /a nieobecny/a.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |

#### NAKŁAD PRACY STUDENTA (BILANS GODZIN I PUNKTÓW ECTS)

| Formy nakładu pracy studenta         |                                             | Studia stacjonarne |                       |
|--------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------|-----------------------|
|                                      |                                             | Bilans godzin      | Bilans punktów ECTS** |
| Godziny* kontaktowe                  | Wykład                                      | 5                  | 0,5                   |
|                                      | Ćwiczenia (ćwiczenia, ćwiczenia praktyczne) | 15                 | 0,5                   |
| Godziny* bez kontaktu z nauczycielem | Przygotowanie studenta do zajęć             | 10                 | 0,5                   |
|                                      | Przygotowanie studenta do zaliczenia        | 10                 |                       |
|                                      | E-learning                                  | 15                 |                       |

\* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut \*\* zasada obliczania godzinowych ekwiwalentów punktów ECTS: ekwiwalent punktów ECTS wyrażano wielokrotnością liczby 0,5. Posługiwano się jedynie liczbami całkowitymi i połówkami, nie stosowano innych ułamków.

#### BILANS OPIS SPOSOBU SPRAWDZENIA OSIĄGNIĘCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

| Kod efektu uczenia się dla przedmiotu | Metody sprawdzenia                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                     |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                       | Ewaluacja formatująca                                                                                                                                                                                                                                                     | Ewaluacja sumaryczna                                                                                                |
| W1-08                                 | Sprawdzanie wiedzy w trakcie zajęć - wypowiedź ustna, Dyskusja w czasie zajęć, Bieżąca informacja zwrotna (Kryteria wynikowe - załącznik 4) (nauczyciel dokonuje wyboru jednej z wymienionych metod weryfikacji, rekomendowane jest stosowanie różnych metod weryfikacji) | Test jednokrotnego wyboru (Kryteria wynikowe check-list - załącznik 1)                                              |
| U1-05                                 | Ocena przygotowania praktycznego do zajęć (Kryteria wynikowe -załącznik 5)                                                                                                                                                                                                | Realizacja zleconego zdania (Kryteria wynikowe check-list – załącznik 2), Projekt (Kryteria wynikowe -załącznik 7), |

|       |                                                                                                             |                                                                                                              |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       |                                                                                                             | Prezentacja (Kryteria wynikowe - załącznik 8)                                                                |
| K1-03 | Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności (Kryteria wynikowe -załącznik 6) | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego (Kryteria wynikowe check-list -załącznik 3) |



## Kryteria weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia w zakresie wiedza

| Metoda weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia | Krótka charakterystyka metody                                        | Warunek osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia                   | Kryteria wynikowe                                                           |       |
|-----------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                                                 |                                                                      |                                                                        | Punktacja (%)                                                               | Ocena |
| Test pisemny - test jednokrotnego wyboru                        | zasada przeliczenia: prawidłowa odpowiedź na jedno pytanie = 1 punkt | Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60% zakresu pytań | Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 60-69% zakresu pytań   | 3     |
|                                                                 |                                                                      |                                                                        | Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 70-79 % zakresu pytań  | +3    |
|                                                                 |                                                                      |                                                                        | Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 80-84 % zakresu pytań  | 4     |
|                                                                 |                                                                      |                                                                        | Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 85-89 % zakresu pytań  | +4    |
|                                                                 |                                                                      |                                                                        | Wykazał się wiedzą i prawidłowo odpowiedział na min. 90-100 % zakresu pytań | 5     |
|                                                                 |                                                                      |                                                                        |                                                                             |       |

## Kryteria oceny umiejętności praktyczny

| Metoda weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia | Krótką charakterystyka metody | Warunek osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia     | Kryteria wynikowe                                        |       |
|-----------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|-------|
| Realizacja zleconego zadania                                    | -                             | Uzyskał min. 60% punktów za realizację zleconego zadania | Punktacja (%)                                            | Ocena |
|                                                                 |                               |                                                          | Uzyskał 60-69% punktów za realizację zleconego zadania   | 3     |
|                                                                 |                               |                                                          | Uzyskał 70-79 % punktów za realizację zleconego zadania  | +3    |
|                                                                 |                               |                                                          | Uzyskał 80-84 % punktów za realizację zleconego zadania  | 4     |
|                                                                 |                               |                                                          | Uzyskał 85-89 % punktów za realizację zleconego zadania  | +4    |
|                                                                 |                               |                                                          | Uzyskał 90-100 % punktów za realizację zleconego zadania | 5     |

### Kryteria przyznawanej punktacji za realizację zadania-checklist

| L.p.         | Zakres punktacji | Składowe zadania                                                                     |
|--------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.           | 0-10             | samodzielność wykonania badania/zadania                                              |
| 2.           | 0-10             | poprawność wykonania badania/zadania                                                 |
| 3.           | 0-10             | sprawność wykonania badania/zadania                                                  |
| 4.           | 0-10             | użycie właściwego sprzętu (np. stetoskopu)                                           |
| 5.           | 0-10             | zastosowanie właściwej techniki badania/realizacji zadania                           |
| 6.           | 0-10             | uzasadnienie podjętej/tych czynności                                                 |
| 7.           | 0-10             | samodzielność dokonania interpretacji stanu pacjenta                                 |
| 8.           | 0-10             | prawidłowość dokonania interpretacji stanu pacjenta                                  |
| 9.           | 0-10             | zaplanowanie dalszego działania, zgodnego z obowiązującymi procedurami i standardami |
| 10.          | 0-10             | uzasadnienie dalszego działania, zgodnego z obowiązującymi procedurami i standardami |
| <b>RAZEM</b> | 100              |                                                                                      |

## Kryteria oceny kompetencji społecznych

| Metody weryfikacji osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia (umiejętności) | Warunek osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia | Kryteria wynikowe                      |       |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|----------------------------------------|-------|
| ocena dokonywana na podstawie checklist                                        | Uzyskał min. 60% punktów z oceny                     | Punktacja (%)                          | Ocena |
|                                                                                |                                                      | Uzyskał 60-69 % % punktów z checklist  | 3     |
|                                                                                |                                                      | Uzyskał 70-79 % % punktów z checklist  | +3    |
|                                                                                |                                                      | Uzyskał 80-84 % % punktów z checklist  | 4     |
|                                                                                |                                                      | Uzyskał 85-89 % % punktów z checklist  | +4    |
|                                                                                |                                                      | Uzyskał 90-100 % % punktów z checklist | 5     |

### Kryteria przyznawanej punktacji - checklist

|                                                                                | Rozmiar punktowy | Liczba przyznanych punktów |
|--------------------------------------------------------------------------------|------------------|----------------------------|
| Umiejętność komunikowania się ze środowiskiem (pacjentem) studenta             | 0-20             |                            |
| Elastyczność postawy studenta                                                  | 0-20             |                            |
| Stopień zaangażowania w wykonanie zdania studenta                              | 0-20             |                            |
| Możliwość podejmowania adekwatnych działań korygujących postawę przez studenta | 0-20             |                            |
| Umiejętność formułowania potrzeb do realizacji zadania studenta                | 0-20             |                            |

### Osoby zaangażowane w Feedback

|                             |                                                                                        |
|-----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Ocena studenta na zajęciach | Przedłużona obserwacja przez opiekuna / nauczyciela prowadzącego                       |
|                             | Ocena 360° (opinie nauczycieli, kolegów/koleżanek, pacjentów, innych współpracowników) |

## Kryteria oceny wypowiedzi ustnej, dyskusji w czasie zajęć, bieżącej informacji zwrotnej

Przy ocenie uwzględnia się:

1. kryterium merytoryczne – zgodność z tematem, zakres wiedzy i poprawność merytoryczna (brak błędów rzeczowych);
2. kryterium strukturalne – kompozycja wypowiedzi (trójdzielność, spójność), umiejętność logicznego myślenia (wnioskowanie, uogólnianie, ocenianie);
3. kryterium językowe – styl wypowiedzi, sprawność i poprawność językowa.

Stopień bardzo dobry (ocena 5):

- pełna i bezbłędna odpowiedź na pytania,
- udzielanie twórczych i samodzielnych wypowiedzi,
- odwołanie się do kontekstów piśmiennictwa fachowego,
- erudycyjność wypowiedzi.

Stopień dobry plus ( ocena +4):

- pełna z niewielkimi błędami merytorycznymi odpowiedź na pytanie,
- udzielanie twórczych i samodzielnych wypowiedzi,
- spójna, samodzielna kompozycja; dojrzałe argumentowanie, wnioskowanie, ocenianie,
- styl wypowiedzi swobodny.

Stopień dobry (ocena 4):

- odpowiedź na pytanie z dopuszczalnymi nieścisłościami merytorycznymi,
- udzielanie twórczych, poprawnych wypowiedzi,
- odpowiedzi spójne, wspierane, poprawna interpretacja, widoczna próba formułowania samodzielnych wniosków i ocen w większości podejmowanych problemów,
- styl wypowiedzi poprawny.

Stopień dostateczny plus ( ocena +3):

- powierzchowne odpowiedzi na pytanie, błędy merytoryczne,
- zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi, odtwórcze myślenie i wnioskowanie,
- styl wypowiedzi ogólnie poprawny.

Stopień dopuszczający (ocena 3):

- wypowiedzi niesamodzielne, z dużymi błędami merytorycznymi,
- brak właściwej kompozycji i spójności wypowiedzi,
- styl wypowiedzi dużymi fragmentami niepoprawny.

Stopień niedostateczny (ocena 2):

- student nie opanował wiadomości przewidzianych w programie,
- wypowiedź jest niepoprawna pod względem merytorycznym i językowym.

## Ocena przygotowania praktycznego do zajęć

### Kryteria wynikowe

| Ocena               | Kryteria przyznawanej punktacji                                                                                  |
|---------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>NA OCENĘ 2</b>   | Student nie osiągnął danego efektu nawet w stopniu minimalnym                                                    |
| <b>NA OCENĘ 3</b>   | Student osiągnął dany efekt w stopniu minimalnym, ale wystarczającym do zaliczenia                               |
| <b>NA OCENĘ 3,5</b> | Student osiągnął dany efekt w stopniu minimalnym, ale wystarczającym do zaliczenia i rokującym na dalszy rozwój  |
| <b>NA OCENĘ 4</b>   | Student osiągnął dany efekt w stopniu świadczonym o pełnym zrozumieniu treści kształcenia                        |
| <b>NA OCENĘ 4,5</b> | Student osiągnął dany efekt w stopniu świadczonym o pełnym zrozumieniu treści kształcenia i ich internalizacji   |
| <b>NA OCENĘ 5</b>   | Student osiągnął dany efekt w stopniu zakładanym przez prowadzącego za optymalny dla danego kierunku kształcenia |

## Obserwacja pracy studenta podczas zajęć wymagających wiedzy i umiejętności

### Kryteria wynikowe

| Ocena        | Kryteria przyznawanej punktacji                                                                                    |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 2   | Student nie osiągnął zakładanych efektów nawet w stopniu minimalnym                                                |
| NA OCENĘ 3   | Student osiągnął efekty w stopniu minimalnym, ale wystarczającym do zaliczenia                                     |
| NA OCENĘ 3,5 | Student osiągnął efekty w stopniu minimalnym, ale wystarczającym do zaliczenia i rokującym dalszy rozwój           |
| NA OCENĘ 4   | Student osiągnął efekty w stopniu świadczącym o dobrym zrozumieniu treści kształcenia                              |
| NA OCENĘ 4,5 | Student osiągnął efekty w stopniu świadczącym o dobrym i rokującym na dalszy rozwój zrozumieniu treści kształcenia |
| NA OCENĘ 5   | Student osiągnął efekty w stopniu optymalnym świadczącym o pełnym zrozumieniu treści kształcenia                   |

## Kryteria oceny projektu

- I. Ocena wyniku z analizy trzech elementów:
  1. oceny efektu końcowego (wytworu), a w szczególności:
    - a. zawartość merytoryczna, treść,
    - b. zgodność z tematem projektu,
    - c. zgodność projektu z zakładanymi efektami uczenia się,
    - d. oryginalność,
    - e. kompozycja,
    - f. stopień wykorzystania materiałów źródłowych,
    - g. estetyka i staranność,
    - h. trafność dowodów i badań,
    - i. wartość dydaktyczna i wychowawcza.
  2. wkładu studenta w realizację projektu, a w szczególności:
    - a. zaangażowanie,
    - b. pomysłowość i innowacyjność,
    - c. stopień trudności wykonanych zadań,
    - d. terminowość wykonania przydzielonych zadań,
    - e. poprawność wykonania indywidualnie przydzielonych zadań,
  3. oceny prezentacji, w tym:
    - a. poprawność językowa,
    - b. słownictwo specjalistyczne,
    - c. efekt artystyczny,
    - d. atrakcyjność,
    - e. estetyka,
    - f. technika prezentacji,
    - g. stopień zainteresowania odbiorców,
    - h. poprawność udzielanych wyjaśnień, odpowiedzi odbiorcom.
- II. Maksymalna liczba punktów przyznana za projekt wynosi 100. Wyszczególnione powyżej elementy podlegają następującej punktacji:
  - i. efekt końcowy (wytwór) – do 30 punktów,
  - j. wkład pracy studenta – do 50 punktów,
  - k. prezentacja – do 20 punktów.

Przy wystawianiu oceny nauczyciel ma prawo uwzględnić samoocenę studenta, a także opinie pozyskane od odbiorców projektu.

| Warunek osiągnięcia zamierzonych efektów kształcenia | Kryteria wynikowe                                     |       |
|------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------|
| Uzyskał min. 60% punktów z oceny                     | Punktacja (%)                                         | Ocena |
|                                                      | Uzyskał 60-69 % % punktów z Kryteriów oceny projektu  | 3     |
|                                                      | Uzyskał 70-79 % % punktów z Kryteriów oceny projektu  | +3    |
|                                                      | Uzyskał 80-84 % % punktów z Kryteriów oceny projektu  | 4     |
|                                                      | Uzyskał 85-89 % % punktów z Kryteriów oceny projektu  | +4    |
|                                                      | Uzyskał 90-100 % % punktów z Kryteriów oceny projektu | 5     |



## Kryteria oceny prezentacji

| Grupy ocenianych parametrów        | Kryteria oceny                                          |                                                  |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| Ocena plansz                       | Oceniane elementy                                       | Max 5 punktów dla każdego z poniższych kryteriów |
|                                    | Liczba plansz                                           |                                                  |
|                                    | Czytelność i estetyka                                   |                                                  |
|                                    | Zawartość i jakość elementów graficznych                |                                                  |
| Ocena struktury prezentacji        | Oceniane elementy                                       | Max 5 punktów dla każdego z poniższych kryteriów |
|                                    | Jasno określona myśl przewodnia i cel                   |                                                  |
|                                    | Dobrze skonstruowana właściwa część (ciało) prezentacji |                                                  |
|                                    | Właściwe podsumowanie                                   |                                                  |
| Ocena szczegółowa wybranych plansz | Oceniane elementy                                       | Max 5 punktów dla każdego z poniższych kryteriów |
|                                    | Plansza tytułowa                                        |                                                  |
|                                    | Plan prezentacji                                        |                                                  |
|                                    | Myśl przewodnia /cel                                    |                                                  |
|                                    | Zakończenie/wnioski                                     |                                                  |
| Poziom merytoryczności prezentacji | Oceniane elementy                                       | zakres punktacji                                 |
|                                    | wysoki                                                  | 50-36                                            |
|                                    | średni                                                  | 35-21                                            |
|                                    | niski                                                   | 20-6                                             |
|                                    | nie do akceptacji                                       | 5 i poniżej                                      |

## Warunki zaliczenia

| Warunek zaliczenia                 | Kryteria wynikowe                    |       |
|------------------------------------|--------------------------------------|-------|
|                                    | Punktacja (%)                        | Ocena |
| Uzyskanie min. 60% punktów z oceny | Uzyskał 60-69% punktów z oceny       | 3     |
|                                    | Uzyskał 70-79 % punktów z oceny      | +3    |
|                                    | Uzyskał 80-84 % punktów z zaliczenia | 4     |
|                                    | Uzyskał 85-89 % punktów z oceny      | +4    |
|                                    | Uzyskał 90-100 % punktów z oceny     | 5     |
|                                    |                                      |       |